

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Bakalářská práce

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra sociologie

Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři a jeho role v občanské společnosti

Bakalářská práce

Autor: Lucie Račická
Studijní program: B6703 Sociologie
Studijní obor: Sociologie obecná a empirická
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

Hradec Králové, 2016

Zadání bakalářské práce

Autor: Lucie Račická

Studium: F13361

Studijní program: B6703 Sociologie

Studijní obor: Sociologie obecná a empirická

Název bakalářské práce: **Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři a jeho role v občanské společnosti**

Název bakalářské práce AJ: Corps of Volunteer Firefighters in Stránecká Zhoř and their Role in Civil Society

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce je empirickým šetřením, které se bude zabývat otázkou významu, který má Sbor dobrovolných hasičů pro život v malé obci Stránecká Zhoř na Vysočině. Cílem je zjistit, jaké místo, funkce má Sbor dobrovolných hasičů v občanské společnosti obce, jak je organizace vnímána obyvateli obce. Úkolem je také zjistit, kdo tvoří aktéry Sboru dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři a jaká je jejich angažovanost ve sboru a v obci. Bude uplatněna zejména metoda kvalitativní s využitím řízených rozhovorů. Dále bude využito pozorování a analýza dokumentů.

Andrýsová, L. 2012. Teorie sociálního kapitálu ve výzkumu občanské společnosti. Acta Politologica. Bernard, J., T. Kostecký, M. Illner, J. Vobecká. 2011. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství. Brokl, L. 2002. Hledání občanské společnosti. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky. Kůsová, T. 2013. "Volný čas a sociální kapitál: prostorová diferenciacie spolkové aktivity v Česku." Geografie 118 (4): 372391. Pavlišťík, K. 2003. "Sbor dobrovolných hasičů, významný fenomén v procesu formování společenského života v obci a v transformaci tradičních zvykoslovných aktivit na Zlínsku." Národopisná revue 13 (3): 143-153. Stachová, Jana. 2008. Občanská společnost v regionech České republiky. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Garantující pracoviště: Katedra sociologie,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

Oponent: doc. Milan Tuček, CSc.

Datum zadání závěrečné práce: 2.11.2015

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením PhDr. Miroslava Joukla, Ph.D. samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 10. července 2016

.....

Lucie Račická

Poděkování:

Ráda bych poděkovala panu PhDr. Miroslavu Jouklovi, Ph.D. za vedení mé práce. Také velké dík patří všem respondentům, kteří mi poskytli rozhovor pro uskutečnění tohoto výzkumu.

ANOTACE

RAČICKÁ, LUCIE. 2016. *Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři a jeho role v občanské společnosti*. Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 54 stran. Bakalářská práce.

Tato bakalářská práce se zabývá Sbohem dobrovolných hasičů působícím v malé obci Stránecká Zhoř. Cílem této práce je zjistit, jaké místo má SDH v občanské společnosti obce a jak spolek vnímají místní obyvatelé. Dalším úkolem této práce je odhalit, jak funguje vnitřní organizace ve spolku.

Jedná se o empirický výzkum s využitím kvalitativní metody.

Klíčová slova: Sbor dobrovolných hasičů, občanská společnost, Stránecká Zhoř, hasiči

ANNOTATION

RAČICKÁ, LUCIE. 2016. *Corps of Volunteer Firefighters in Stránecká Zhoř and their Role in Civil Society*. Hradec Králové: Faculty of Arts, University of Hradec Králové, 54 pp. Bachelor Thesis.

This bachelor thesis deals with the Corps of Volunteer Firefighters operating in a small village called Stránecká Zhoř. The aim of this thesis is to determine the position and meaning of Corps of Volunteer Firefighters in the civil society of the village and how the Corps are perceived by local inhabitants. Another objective of the thesis is to reveal the internal organization of the Corps. It is an empirical research using qualitative methods.

Key words: Corps of Volunteer Firefighters, civil society, Stránecká Zhoř, firefighters

Obsah

Úvod	9
1. Současný stav poznání.....	11
1.1 Občanská společnost.....	11
1.1.1 Historie občanské společnosti.....	11
1.1.2 Funkce občanské společnosti.....	14
1.1.3 Občanská společnost a stát.....	16
1.1.4 Organizovaná občanská společnost v ČR – občanský sektor.....	17
1.2 Historie hasičstva.....	19
2. Výzkumná část.....	22
2.1 Občanská společnost a SDH v obci – deskripce terénu.....	22
2.2 Cíl a hlavní výzkumné otázky.....	34
2.3 Metodologie.....	34
2.4 Vzorek respondentů.....	38
2.5 Sběr a zpracování dat.....	39
2.6 Výsledky.....	42
Závěr.....	51
Seznam literatury.....	53
Přílohy.....	55

Úvod

Tato bakalářská práce nese název Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři (dále jen SDH) a jeho role v občanské společnosti. Sbory dobrovolných hasičů byly a stále jsou neodmyslitelnou součástí života ve většině obcí. Před dvěma roky jsem se i já stala členem SDH ve Stránecké Zhoři a to mě přivedlo k rozhodnutí vypracovat bakalářskou práci na toto téma a proniknout tak svým výzkumným šetřením hlouběji do tohoto sdružení, z hlediska sociologického.

Dobrovolní hasiči tvoří velice významnou a důležitou složku obcí, městysů a měst. Téměř každá obec má svůj vlastní sbor dobrovolných hasičů, který v místě střeží požární bezpečnost a je vždy připraven chránit své okolí v případě požáru nebo jiných přírodních katastrof. Dobrovolní hasiči jsou tedy i pomocnou silou profesionálním hasičům. O dobrovolných hasičích se ve společnosti příliš často nediskutuje a není jim věnováno mnoho publikací. Dobrovolní hasiči jsou velice prospěšnou a záslužnou organizací a jistě by zasloužili mnohem více pozornosti než jim je ve společnosti dosud věnována.

Moje bakalářská práce se však nezabývá dobrovolnými hasiči z hlediska České republiky. Zaměřuje se pouze na SDH v malé obci Stránecká Zhoř.

Cílem mé bakalářské práce je zjistit, jaké místo má SDH v občanské společnosti obce Stránecká Zhoř ležící na Vysočině, která je od narození mým domovem. Zaměřuje se především na to, jak je spolek v občanské společnosti obce ukotven, a jak se spolek jeví v pohledech a názorech občanů Stránecké Zhoři. Tato práce si kladla také za cíl zjistit, jak funguje v SDH vnitřní organizační struktura. Otázkou bylo, zdali funguje a jaký je její hlavní článek.

V návaznosti na cíle, které jsou kladeny na tuto bakalářskou práci byly stanoveny tyto výzkumné otázky:

1. Jaký význam má Sbor dobrovolných hasičů pro život v obci?
2. Jaké funkce má Sbor dobrovolných hasičů v občanské společnosti obce?
3. Kdo tvoří aktéry Sboru dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři?

4. Jak vnímají Sbor dobrovolných hasičů obyvatelé obce?

Tato práce je výsledkem empirického šetření s využitím kvalitativní metody. Pro získání potřebných dat byla dále zvolena technika řízených rozhovorů podle předem připraveného scénáře, která je nejvíce využívána při kvalitativním dotazování.

Bakalářská práce je rozdělena na několik částí. V první části se věnuji stavu současného poznání. Zde se zabývám zejména občanskou společností počínaje historií, jejím vymezením, funkcemi a občanským sektorem. Do závěru této části jsem pro přiblížení zařadila i kapitolu, která se věnuje historii hasičů.

Druhou, výzkumnou část zahajují kapitolou o občanské společnosti v obci a SDH Stránecká Zhoř, která je deskripcí terénu. Dále se zabývám samotným průběhem výzkumného šetření, zjištěnými výsledky a jejich interpretací.

1. Současný stav poznání

1.1 Občanská společnost

1.1.1 Historie občanské společnosti

Občanská společnost je velmi často diskutovaným tématem ve světovém a politickém dění. Občanskou společností se zabývá mnoho autorů ve svých dílech a analyzují ji z mnoha různých hledisek. Již v minulosti jí byla věnována značná pozornost a ani nyní tomu není jinak. Kdy však nastal ten moment a pojem občanská společnost se stala součástí lidského povědomí? Nežli si stanovíme, co pod pojmem občanská společnost chápeme dnes, upřesníme si její minulost.

Úvahy o vztahu občana a obce, dříve nazývané jako „polis“ se datují až k velkému významnému athénskému filozofovi Sokratovi. Podle jeho učení začal myšlenku občana a obce, potažmo občana a společnosti, dále rozvíjet Platón a následně i Platónův žák Aristoteles.

Sokrates byl velice věrný své obci až do konce svých dnů, o čemž vypovídá jeho odsouzení vlastní obcí k trestu smrti. Sokrates dostal možnost před trestem uprchnout, ale vybral si smrt, protože byl věrný svým zásadám a na své obhajobě trval. Avšak když ho jeho obec vznesla vinným, rozhodl se respektovat její rozhodnutí a přijmout trest. Takový vztah obce a občana, přirovnává ke vztahu otce a dětí. [Nekvapil 2008: 10]

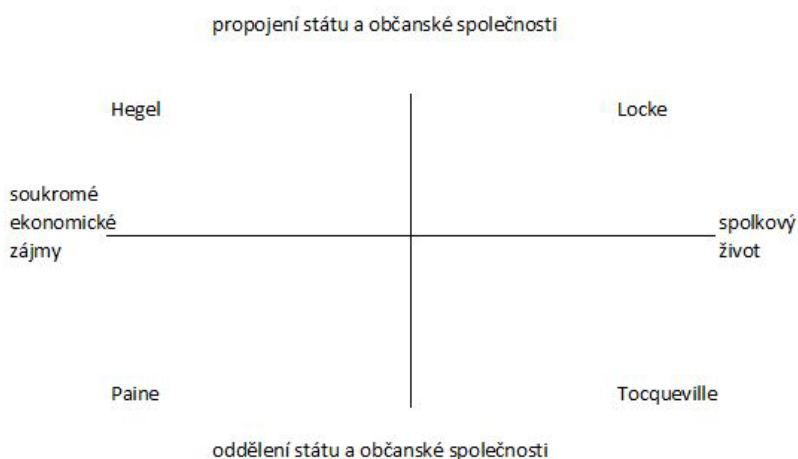
V Platónově ideální obci by měla převládat rovnováha a spravedlnost mezi jejími dílčími složkami. Vyznával, stejně jako jeho učitel Sokrates, cnost a dobro, jenž by měly umožňovat společný cíl obce. Velmi jedinečná a k zamyšleníhodná je i jeho myšlenka, kterou ve své publikaci zmiňuje Václav Nekvapil. „Stejně tak jako duši musí vládnout rozum, měli by obci vládnout ti, kteří jej mají - filozofové.“ Na konci svého života Platón svoji myšlenku přeformuloval a filozofy zhostil role, ve které budou pouze dohlížet na správné fungování obce, které dle něho mají nastolit zákony.

Po již zmíněných myslitelích nesmíme opomenout filozofické pojetí obce a občana Platónova žáka Aristotela. Ten zastával názor, že člověk je už ve své podstatě bytostí politickou, žijící v obci („zóon politikon“). Za základní instituci v obci považuje rodinu. [Nekvapil 2008: 11]

„Obec je společenství dobrého života v domech a rodinách, jehož účelem je dokonalý a soběstačný život.“

Až do konce 18. století představoval pojem občanské společnosti (latinsky: *civilitas societas*) synonymum pro politickou společnost a stát. Tento význam pojmu vtiskl již v prvním století před Kristem Cicero, a tento termín začal být v Evropě znovu užíván kolem roku 1400. [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 24] Od 18. století se tento pojem pojí s politickým a filozofickým směrem liberalismem.

Samotné pojetí občanské společnosti je koncipované podle evropské filozofické tradice. Hyden vytvořil schéma, ve kterém znázorňuje čtyři hlavní myslitele, kteří definovali pojem občanská společnost. Stojí zde proti sobě myslitelé Hegel, Locke, Paine a Tocqueville. Jak již ve své disertační práci uvedla Jana Stachová, horizontální osa určuje zda myslitel kladl důraz na soukromou ekonomickou aktivitu nebo na roli sdružení jako prostředníka mezi státem a individuui. Osa vertikální pak ukazuje vztah mezi státem a občanskou společností (viz. Obrázek 1)

Obrázek 1 - Znázornění občanské společnosti dle myslitelů [Stachová 2008: 11]

Průkopníkem konceptu občanské společnosti se stal John Locke. Stát dle něj vyrůstá ze společnosti, aby zmírňoval konflikty mezi individuui. [Stachová 2008: 11] „Společnost existuje

před vládou, ta vzniká z prvotní smlouvy, která bere individuum z přirozeného stavu. Již v přirozeném stavu však člověk jedná dle přirozeného zákona, který je pro něj zavazující.“ [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 17]

Konceptem občanské společnosti se zabýval i Thomas Paine. Ten vyznával názor, že společnost se stává občanská díky rozvoji obchodu a průmyslové výroby a právě trh vytváří ideální příležitosti pro rozvoj občanské společnosti.

Ovšem asi nejzřetelnější koncepci vytvořil Alexis de Tocqueville. Uvádí, že občanská společnost je založena na sdružení lidí, kteří se organizují zespodu. Občanská sdružení považuje za silnou zbraň proti státu. Taková občanská společnost podle Tocquevillo usnadňuje participaci občanů. [Stachová 2008: 12] Tvoří tak pomyslnou druhou stranu vah k demokratické politické společnosti. Dle Tocquevillo je každodenní samosprávná praxe tou nejlepší školou demokracie. Podstatou je zakládat malá sdružení a pokrýt tak velkým množstvím všechny úrovně politického systému. „Občanská sdružení slouží k tvorbě hodnot a jejich zakotvení v občanských ctnostech, jimiž jsou: tolerance, vzájemné akceptování, poctivost, spolehlivost, důvěryhodnost a občanská odvaha.“ [Brokl 2002: 19] Tato teorie platí dodnes a i nyní je velmi uznávaná.

Na rozdíl od jeho předchůdců, Hegel zcela rozbíjí osvícenskou tradici. Podle něho je občanská společnost tvořena nejrůznějšími sdruženími, korporacemi a stavy, které existují napříč vrstvami. [Stachová 2008: 12] Rozděluje ji do třech stavů:

- substanciální (rolníci, majitelé půdy,..)
- formální / reflektovaný (řemeslníci, průmyslníci, dělníci, obchodníci)
- obecný (úředníci, vojáci,..) [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 20]

Pro Hegela stavy představují institucionální výraz zvláštních zájmů, ve kterém se občanská společnost vnitřně diferencuje. Základem je společenská dělba práce. [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 21]

Česká občanská společnost a její historické formování se rozvíjelo ve třech etapách. První etapu lze zapsat do první poloviny 19. století. V tu dobu se zcela zhroutil tradiční patrimoniální feudální řád. Období trvalo do roku 1938, kdy došlo ke vzniku moderní občanské společnosti. Druhou etapou je „období nesvobody“. [Dohnalová, Malina, Müller

2003: 83] Než se česká občanská společnost mohla navrátit ke svobodným poměrům, uběhlo více než padesát let. Současná situace občanské společnosti prochází fází třetí, kdy postupně budujeme demokracii. [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 83]

1.1.2 Funkce občanské společnosti

Při analyzování různých literárních pramenů, které se zabývají občanskou společností, jsem zjistila, že autoři se více než na funkce, které by měla plnit občanská společnost, zaměřují na pojetí občanské společnosti. Pokouší se ji blíže specifikovat a definovat, snaží se ji přetvořit k obrazu svého zkoumaného zájmu a dojít k určitému závěru. Existují však i výjimky.

Věra Jirásková ve své publikaci *Občan v demokratické společnosti* již zmíněné funkce popisuje. Podle ní občanská společnost plní právě tyto funkce:

- brání státu pronikat do zájmových veřejných aktivit občanů
- díky občanské společnosti dostává, prostřednictvím institucí, politická sféra nejlepší zpětnou vazbu
- podporuje a udržuje demokracii – umožňuje občanům účastnit se rozhodování při řešení konkrétních problémů [Hnutí duha 2016]

Demokracie je tak silná, nakolik v ní funguje občanská společnost. Právě taková společnost se stává garancí proti pokušení každého státu stát se všemocným a působí tak i proti možnému degenerativnímu sklonu demokracie stát se tyraníí většiny. [Hnutí duha 2016]

Občanská společnost má i další funkce, které zde vyjmenuji:

- poskytuje služby v ekonomické sféře
- prosazuje a obhájí zájmy v politické sféře
- buduje komunitu (vytváří vztahy mezi jednotlivci nebo mezi jednotlivci a organizacemi)
- poskytuje prostor jednotlivcům při uplatňování jejich přesvědčení
- ochraňuje hodnoty
- dává prostor pro zavádění nových idejí, služeb a postupů
- podporuje veřejně prospěšné cíle ze soukromých zdrojů

- podporuje společenské změny
- podporuje pluralismus [Skovajsa 2010: 42]

Díky všem těmto zmiňovaným funkcím by měla občanská společnost mít možnost zabezpečit a podílet se na lepším reálném životě a nastolit rovnováhu mezi občanským a politickým sektorem.

Občanské sdružování upevňuje mezi lidmi důvěru, dává jim pocit bezpečí a upevňuje jejich solidaritu vůči druhým i celému společenství. Díky sdružování občanů, které má kladný dopad na mezilidské vztahy, vlastní organizace jistý sociální kapitál. Pojem „sociální kapitál“ se v akademických a politických kruzích objevuje až koncem osmdesátých let 20. století.

Sociální kapitál je určitá forma představující specifické zdroje nebo hodnotu, která vyplývá z kvality i kvantity sociálních interakcí. Ty jsou založeny na vzájemně akceptovaných pravidlech sociálních vztahů. Hlavní roli zde hraje především důvěra v instituce a naopak v ostatní aktéry sociální skupiny sítě nebo společnosti. Sociální kapitál se vytváří, udržuje a rozvíjí především sociálními interakcemi. Sociální interakce mohou být v tomto případě formální i neformální. Záleží vždy na dané sociální síti, skupině, komunitě nebo celé společnosti. Sociální kapitál je vázán na vztahy mezi aktéry. Není atributem jednotlivců. Sociální kapitál je založen na propojení aktérů a umožňuje tak efektivněji dosahovat společných cílů.

"Sociální kapitál je nicméně i vlastností společenské organizace sociálního systému. Zahrnuje takové rysy sociální organizace, jako jsou vztahy, interakce a kontakty, společně sdílené hodnoty, postoje, pravidla a procedury, důvěra v ostatní občany, instituce a celou společnost či sociální skupinu. Ty mohou zlepšit efektivnost fungování společnosti tím, že zjednoduší koordinaci akcí. Existence sociálního kapitálu zjednodušuje vzájemné interakce mezi aktéry ve společnosti, tím snižuje transakční náklady a zvyšuje efektivitu celého systému." [Majerová, Kostecký, Sýkora 2011: 12]

Sociální kapitál chápeme ve dvou významech:

- individuální
- kolektivní

Individuálním sociálním kapitálem mohou být zejména zdroje, které jedinec získá interakcí s druhými lidmi a působením ve skupinách (navazování známostí a kontaktů). Kolektivním sociální kapitál jsou potom vztahy, ze kterých skupina/společenství čerpá. [Skovajsa 2010: 43]

1.1.3 Občanská společnost a stát

Stát hraje v občanské společnosti velice důležitou roli. Nejen, že poskytuje občanské společnosti právní rámec, na jehož základě může realizovat svoji činnost, rozvíjet se a poskytovat finance neziskovým organizacím. Je také potřebným komunikačním prostředkem mezi státem a občanskou společností. Všechny tyto nástroje stát umožňuje vytvářením legislativy, dotačními programy, grantovými projekty i pomocí Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Do dnešní doby se v České republice postavení institucionalizované občanské společnosti vůči státu nezměnilo. Oproti jiným zemím se české nevládní organizace drží vůči státu v pozadí a často se bezvýsledně snaží prosazovat své zájmy ve veřejném prostoru. [Nekvapil 2008: 34]

Nevládní organizace se sdružují v tzv. střešové organizace, aby mohly vystupovat jednotně vůči tvůrcům veřejné politiky. Jejich úkolem je pak zastupovat desítky nebo stovky malých nevládních organizací a jednat jejich jménem. [Nekvapil 2008: 34]

Občanskou společnost lze vnímat dvěma způsoby. Na jedné straně dokáže výrazně ovlivnit státní moc a na straně druhé od státu „vyžaduje uznání, zabezpečení právního rámce a finanční podporu.“ [Skovajsa 2010: 99] Mezi těmito dvěma hlavními celky, které představuje občanská společnost je nastolena rovnováha, jejímž oslabením by zanikla občanská společnost anebo by vznikla anarchie. [Skovajsa 2010: 99]

1.1.4 Organizovaná občanská společnost v ČR – občanský sektor

Začátkem této kapitoly jsme si již občanskou společnost charakterizovali. Vnímáme ji „jako prostor jednání a sdružování mezi rodinou, trhem a státem“. [Skovajsa 2010: 30] Občanskou společnost tvoří, mimo jiné, několik organizací, jenž byly zřízeny jako obecně prospěšné společnosti. Můžeme do nich zařadit školy, muzea, nadace, různé spolky a mnohé další. [Skovajsa 2010: 30] Toto všechno můžeme nazvat částí organizovanou. Protipólem organizované občanské společnosti je část neorganizovaná. Do této části patří například veřejná shromáždění a demonstrace.

Organizovaná občanská společnost nese řadu různých pojmenování. Nejčastěji se setkáme s označením občanský sektor, třetí sektor nebo neziskový a nezávislý sektor. Název občanský sektor lze vnímat jako určitá oblast, kde lze realizovat potřeby občanů neformalizovaně. Jako formalizované organizace je můžeme vnímat, pokud budou přímo uspokojovat zájmy občanů. [Skovajsa 2010: 30]

Občanský sektor lze vymezit jako oblast mezi státem, trhem, státními institucemi, soukromou sférou, občany nebo rodinou a společnostmi. [Dohnalová 2005: 4] Obsahuje takovou oblast činností, které jsou podobné veřejnému sektoru (ten je financován z veřejných financí, je v něm rozhodováno veřejnou volbou a je pod veřejnou kontrolou), ale na rozdíl od něj funguje na bázi nestátního vlastnictví a nemusí být nutně financován z veřejného rozpočtu. [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 98]

Formy činností, které občanský sektor představuje, většinou nejsou příliš vázány na státu a jeho mocenských orgánech. Mohou fungovat a realizovat jejich činnost bez závislosti na státu. Stále více je zaznamenáváno, že počet neziskových organizací roste. Je to dáno tím, že člověk chce něco měnit, zúčastňovat se společenského dění, zkrátka chce někam patřit. Občanský sektor tedy tvoří neziskové organizace, do kterých se přidávají občané dobrovolně a chtějí se na něčem společně podílet, budovat a spolupracovat s ostatními lidmi. Pokud bychom chtěli definovat občanský sektor, mohli bychom říci: „Občanský sektor je spontánní a vždy dílčí sebe-organizace individualizované společnosti okolo veřejných zájmů.“ [Dohnalová 2005: 4] Je to společné jednání lidí v zájmu společnosti. [Dohnalová 2005: 4] Cíl

občanského sektoru tedy není orientován na zisk nýbrž na užitek, který si vytyčily jednotlivé organizace. [Dohnalová 2005: 6]

Dalším pojmenováním organizované občanské společnosti je třetí sektor. Třetím sektorem je myšleno, že existuje ještě další, formální sektor (kromě státu), který je od nich odlišný [Skovajsa 2010: 32] Je velmi často označován jako sektor neziskový. Všechny neziskové organizace, které nefungují pro zisk, ale zabývají se činností ve prospěch společnosti můžeme zahrnout do neziskového sektoru. V tomto pojetí tam lze zahrnout i zájmová sdružení právnických osob, příspěvkové organizace, politické strany, cechy, družstva a další. Při užší specifikaci se však zmiňujeme spíše jako o nestátních neziskových organizacích, tzv. NNO. [Haken 2005: 11]

Již jsme si vymezili, čím se občanský sektor charakterizuje. Které subjekty bychom však mohli zahrnout do občanského sektoru?

V první řadě mezi neziskové organizace řadíme nadace a nadační fondy. U nás mají nadace dlouholetou tradici. Fungovaly již za první republiky. Většinou to byly nadace, které podporovaly ve velké míře studenty. Na tyto nadace výrazně přispívaly církve a světské spolky. [Dohnalová, Malina, Müller 2003: 102] V dnešní době nadací výrazně přibývá. Jak vyplývá z dat Českého statistického úřadu (ČSÚ) k prosinci 2015 bylo zaregistrováno celkem 505 nadací. Hlavní podstatou nadace je nadační jmění. Jeho výnosy pak slouží k dosahování účelu, pro který byla nadace založena. [Hloušek 2006: 23] Oproti nadacím je počet nadačních fondů mnohokrát vyšší. K prosinci roku 2015 bylo evidováno ČSÚ 1518 nadačních fondů. Další formou občanského subjektu jsou obecně prospěšné společnosti.

Nejtradičnějším typem neziskových organizací jsou dobrovolná hasičská sdružení. Počet členů dobrovolných hasičů natolik vzrostl, že se staly „lídry“ tradičních zájmových organizací, a tak i celého neziskového sektoru. Početně mají více členů než sportovní svazy, myslivci, církve a jejich členství se zvyšuje. Hasiči jsou považováni za společensky nejaktivnější neziskovou organizací českého venkova. [Frič 2016] „Podpora komunitního života, vytváření sociálního kapitálu a příležitostí pro stmelování místní komunity se ukázala být na první pohled skrytou funkcí tohoto sdružení.“ [Frič 2016]

1.2 Historie hasičstva

Již ve 13. a 14. století, v době kolonizace, se české země začaly postupně více a více osidlovat, vznikaly velké vesnice a města a s nimi rostlo i nebezpečí požáru. Při vypuknutí požáru připadla úloha hašení na příslušníky řemeslných obor, na vesnici musel při požáru pomáhat robotný lid. Funkci ohlašovatele požáru měli na vesnicích i městech „ponocní“, kteří také měli bránit před samotným vypuknutím požáru. V průběhu let byly vytvořeny směrnice – požární řády, které přesně určovaly povinnosti obyvatel při požáru a byly také prevencí proti jeho vzniku. [Šourek 2008]

Historicky první Sbor dobrovolných hasičů na území nynější České republiky byl založen v Zákupech u České Lípy v roce 1854. Jednalo se však o sbor s německým vedením a jeho členové byli výhradně německé národnosti. Oficiálně první, ryze český SDH, byl založen o deset let později, a to 7. 5. 1864 ve Velvarech v okrese Kladno. Od tohoto data se pak následně připojovala další města a vesnice v zakládání českých SDH. [Šourek 2008]

Nově vznikajícím sborům však chyběla jednotná pravidla. Sbory se lišily jak ve výcviku, tak ve výzbroji. SDH chyběla také finanční podpora pro své členy, kteří byli při službě zraněni, onemocněli nebo přišli o život. Aby mohl být vytvořen fond pro tyto účely nebo mohli získat státní příspěvek, byla vytvořena jednotná velká organizace. [Šourek 2008]

V roce 1869 navrhl J. Vosocký, aby se zřídila zemská hasičská jednota. Návrh se však neujal. Ovšem německé sbory na území Čech, roku 1878 v Teplicích, utvořily „Ústřední zemskou hasičskou jednotu království Českého“ (ÚZHJ). Byla tvořena dvanácti německými župami¹ s 189 sbory. Později se ukázalo, že má jednota více členů i z řad českých sborů. Proto i české spolky roku 1881 přistoupili na ÚZHJ a po vzoru německých se i české sbory začaly sdružovat v župní hasičské jednoty. Roku 1884 byl vydán zákon, který povinoval pojišťovny k příspěvku pro výdaje k hasičskému účelu a k podpoře hasičů při úrazu. Postupem času byly župy vytvořeny pro každý soudní okres. [Šourek 2008]

V Protektorátu Čechy a Morava přestal existovat Svaz československého hasičstva. Nejvyšší složkou se stal roku 1939 „Svaz českého hasičstva v Čechách a na Moravě (SČHČM) a pod

¹ župa = okresní jednota

něj spadaly okresní hasičské jednoty. Župy byly přejmenovány na hasičské obvody. Během let 1939-1945 se počty sborů a jejich členů měnily, protože každá obec musela mít hasičský sbor, a tak vznikaly tzv. „nucené sbory“. [Šourek 2008] 15. března 1939 se Svaz českého hasičstva zapojil do boje proti německým okupantům. Hasičstvo bylo významnou odbojovou složkou. Roku 1944 pak byly z hasičů vytvořeny okresní bojové jednotky. Hasičstvo, jako asi jediná organizovaná uniformovaná složka byla za Protektorátu zachována. Němci si totiž byli dobře vědomi jejich potřeby při požárech, protože nebezpečí náletů spojeneckých leteckých svazů se stále zvyšovala a hasiči toho plně využívali. Organizovali tajné úschovy materiálu (benzínu), zdravotnického materiálu, ale také peněz pro pozůstalé rodiny. Bohužel se však v září roku 1944 ze strachu takto velké organizované jednoty rozhodli, že srazí hasičstvo na kolena. Začali zatýkat hasičské funkcionáře a téměř tisíc jich pak také bylo popraveno. Nakonec ale, v roce 1945, bylo hasičstvo zapojeno do bojů, a tak mohlo být velmi významnou pomocí v těchto těžkých chvílích. [Šourek 2008]

Po válce se „zpretřhané“ hasičstvo muselo dát zase dohromady. Bylo nutné znovu obnovit činnost hasičských organizací Sboru dobrovolných hasičů a Okresních hasičských jednotek. Začaly se doplňovat různé předpisy a už 13. května 1945 vydalo ministerstvo vnitra vyhlášku o zajišťování požární bezpečnosti v průmyslových a živnostenských podnicích, v kulturních a historických objektech a při lesnických a polních pracích. Během roku 1948 pak bylo hasičstvo zpolitizováno. Nastala vláda KSČ a ta držela nad hasičstvem velkou moc. Téměř 40 let museli být hasičští funkcionáři schvalováni právě stranou KSČ. [Šourek 2008]

Po únoru 1948 se začal budovat socialistický stát Československo, a s ním započaly stavby velkých továren. Požární ochrana se pro tyto účely musela zabezpečit jinak, a tak byl vydán roku 1948 zákon č. 40 trestní odpovědnosti proti požárům. Historickým mezníkem se stal rok 1950, kdy požární ochrana byla přímo uložena národním výborům a dobrovolní hasiči se staly jejich výkonným orgánem. Pod záštitou národních výborů tvořili SDH jednak výkonné jednotky požární ochrany, ale postupně začaly být nápomocni i v brigádnické činnosti.

1. ledna 1953 byl Sbor Československých hasičů přejmenován na Československý svaz požární ochrany, a tak se z hasičů stali požárníci. V průběhu času se začal stále více klást důraz na to, aby se požárníci více zapojovali do veřejného dění (např. účastí na pracovních

brigádách, akcí Z², sběru odpadu, výpomoc v zemědělství apod.). Kalendářní rok byl rozčleněn na tři období. V prvním období se konal „Jarní úklid“, ve druhém „Ochrana úrody a lesů před požáry“ a ve třetím období se konala podzimní a zimní akce nazvaná „Topné období“. Aby se zlepšovala úroveň výcviku, byly od roku 1953 pořádány soutěže požárních družstev v okrscích, okresech, krajích a i soutěže celostátní.

Dlouhá léta se, co se požární ochrany týče, měnila různá pravidla, stanovovala se nová ustanovení, ať už v požární bezpečnosti, údržbě hasičského vybavení nebo hasičských stejnokrojů.

1. září 1975 bylo v Příbyslavi slavnostně otevřeno hasičské muzeum s první stálou expozicí požární ochrany.

Existence požární ochrany se odrážela dle obrazu proměny státu a jeho politických poměrů. Roku 1990 bylo schváleno přejmenování Sdružení požární ochrany na Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, které známe dodnes. Sbory dobrovolných hasičů zůstaly i nadále zřizované a organizované obecními úřady a jsou bezpodmínečně velmi důležitou a nezastupitelnou složkou požární ochrany v České republice. [Šourek 2008]

² akce Z = neplacená pracovní činnost obyvatel za komunistického režimu

2. Výzkumná část

2.1 Občanská společnost a SDH v obci – deskripce terénu

Abych mohla říci, zda existuje v obci Stránecká Zhoř občanská společnost, rozhodla jsem se pro zpracování této kapitoly, která je deskripcí terénu. Vycházela jsem ze stávajících faktů, dlouhodobého pozorování a přispěly k tomu i rozhovory s respondenty.

Stránecká Zhoř je obec ležící na Českomoravské vrchovině v nadmořské výšce 497m a čítající k roku 2015 celkem 601 obyvatel. K obci přísluší i tři spádové obce – Kochánov, Frankův Zhořec a Nová Zhoř. [Stránecká Zhoř 2016] Ovšem v celé práci i mém výzkumu v této bakalářské práci věnuji pozornost pouze obci Stránecká Zhoř.

Severní část katastrálního území obce rozděluje dálnice D1 Praha – Brno. Krajina je v okolí obce mírně zvlněná a méně zalesněná. Obcí protéká řeka Balinka. Nachází se zde celkem deset rybníků. Největší dominantou Stránecké Zhoře je zámek Řádu rytířů Kristových (viz., Příloha s. 28 - obrázek 11)

Poloha obce v klidném prostředí Vysočiny a zároveň s kvalitní dostupností dálnice D1 a větších měst, jako např. Velké Meziříčí, Jihlava a Třebíč, je výhodná pro rozvoj života a bydlení v obci, ale také pro rozvoj podnikatelských aktivit. V obci je zhruba 350 pracovních příležitostí zejména ve výrobních a skladovacích zónách. Cílem dojížděky do zaměstnání je především nedaleké město Velké Meziříčí.

V obci působí 22 ekonomických subjektů (viz. Příloha s.23 - tabulka 6.). K vybavenosti obce náleží mateřská škola, obchod, pohostinství, tenisové kurty a kaple sv. Benedikta (viz. Příloha s.28 - obrázek 12)

Spolková činnost v obci

Ze starých pramenů se můžeme dovědět, že spolková činnost a kulturní život pronikal na venkov velice pozvolna. Posun v této oblasti můžeme zaznamenat až po 1. světové válce do období zřízení Protektorátu a následně pak po několikaleté pauze v poválečných letech. V době 30. let ve Stránecké Zhoři existovala Domovina domkařů a malozemědělců, Družina katolických zemědělců, Odbor národní jednoty, Sdružení venkovské omladiny a Sbor dobrovolných hasičů. Ten se jako jediný dochoval do dnešní doby. Ostatní spolky se v průběhu let a díky neustále se měnícím politickým a ekonomickým poměrům rozpadly. [Makovský 1998: 95]

V dnešní době můžeme v obci zaznamenat činnost celkem tří spolků – SDH Stránecká Zhoř, Myslivecký spolek Pavlínov – Stránecká Zhoř a SK Stránecká Zhoř (hokejisti). Nejdéle dochovaným činným spolkem je, již zmiňovaný, Sbor dobrovolných hasičů, kterému se ve své bakalářské práci a výzkumu věnuji.

Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři oslaví v následujícím roce 2017 osmdesáté výročí od svého založení. Byl založen, po častých požárech, roku 1937 na podnět řídícího učitele zdejší školy Františka Labíka. Prvním starostou se stal František Meloun. Sbor při svém založení měl 21 činných členů a šest přispívajících členů. 3. února 1937 povolil Zemský úřad v Brně utvoření spolku s názvem „Sbor dobrovolných hasičů se sídlem ve Stránecké Zhoři“. [Kronika SDH Stránecká Zhoř]

Okamžitě po založení se počala rozvíjet aktivita sboru. Jelikož sboru chybělo vybavení potřebné k zásahu a likvidaci požárů, prvotní aktivity byly směřovány na získávání finančních prostředků pro zakoupení hasičské stříkačky a výstroje pro členy. Již 7. února 1937 se uskutečnil, v sále pana Dohnala, 1. hasičský ples (viz. Přílohy s.25 – obrázek 5) Vstupné tehdy bylo 4 Kč. Sbor se pro získání financí zaměřil nejvíce na kulturní činnosti a neděle poté, 7. března 1937, sehráli ochotníci divadelní veselohru „V českém ráji“. Dne 29. března 1937

sehráli další představení s názvem „Na manželské frontě klid“. Celkem bylo takto odehráno 30 představení. Mimo to byly pořádány i hasičské plesy.

Díky těmto aktivitám získal sbor za přispění mnoha občanů nemalé finanční prostředky, které byly použity v roce 1939 na zakoupení ruční čtyřkolové stříkačky včetně vybavení. Novou stříkačku si mohli hasiči pořádně vyzkoušet a prověřit 2. března 1943 při velkém požáru místního zámečku. Požár vznikl při topení, kdy vylétla jiskra a zapálila slámu. Během chvíle se rozšířil na celý zámek. Ukázalo se, že stříkačka na takto značný požár nestačí, a proto hasiči u požáru asistovali čerpáním vody větším sborům z Meziříčí, Měřína a Žďáru nad Sázavou. Hasily i menší hasičské jednotky z blízkého okolí.

Po zjevném neúspěchu ruční čtyřkolové stříkačky sbor stále více usiloval o získání dalších finančních prostředků na pořízení kvalitní techniky. Roku 1946, uspořádali hasiči Osvobozený ples. Díky hojné účasti se z ceny 25Kč za vstupné utrhla celková částka 19 300Kč. Spolu s těmito získanými finančními prostředky byla o měsíc později zakoupena motorová stříkačka PS-8 v hodnotě 48 500Kč. Hasiči ve Stránecké Zhoři s aktivitami nezháleli a z pořádání plesů a ochotnických divadel se stala tradice. Tak si i postupně zprostředkovávali další a další finanční zisky na činnost a vybavení Sboru.

Další hodnotnou investici do svého vybavení učinili v roce 1965 a koupili starší auto Praga RN. Později v roce 1974 byla sboru přidělena nová výkonná motorová stříkačka PPS – 12 a díky ní byl sbor dostatečně vybaven. Modernější motorová stříkačka, která měla ještě lepší výkon, byla sboru zakoupena až v roce 2008. Jednalo se o typ FPN 10-1000. Částku v hodnotě 236 810Kč za tuto novou stříkačku zaplatila obec Stránecká Zhoř a hasiči se na ni podíleli příspěvkem v hodnotě 100 000Kč.

Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři se každoročně účastnil a doposud stále účastní několika okrskových a okresních soutěží, ze kterých si častokrát odváží vynikající výsledky a umisťuje se na předních příčkách. Sbor také pořádá během roku společenské akce, z jejichž výtěžku sbor funguje.

Roku 2013 sbor změnil svoji základku, kdy stávající hasičskou zbrojnicí poskytli hasiči k užívání sousedící prodejně Coop a přestěhovali se do zrekonstruované zbrojnice v blízkosti zámku, která dříve sloužila jako staré garáže patřící k zámku (viz. Příloha s.27 – obrázek 10). Rekonstrukce proběhla na náklady obce. Rok poté také obec s využitím dotace od Kraje Vysočina z Programu rozvoje venkova Vysočiny pořídila sboru automobil Opel Vivaro, které

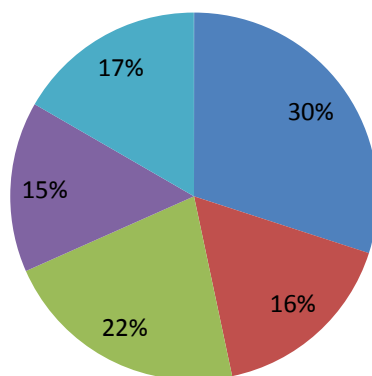
je primárně používáno jako zásahové vozidlo. Využívá se ale i pro přepravu na soutěže a k zajišťování potřebných věcí (viz. Příloha s.25 – obrázek 3).

Nyní zhořští hasiči pracují na rozsáhlé modernizaci vybavení a zvyšování svých odborností. Nezapomínají ani na pořádání společenských aktivit, které k nim již neodmyslitelně patří a na sportovní činnost v hasičském sportu. [Kronika SDH Stránecká Zhoř] V současné době sbor čítá 60 členů.

Věková struktura v SDH Stránecká Zhoř

V SDH Stránecká Zhoř je věková struktura velice rozmanitá. Členové sboru zastupují všechny věkové kategorie. Zpracováním centrální evidence sborů dobrovolných hasičů, kde je k dispozici podrobná databáze o členech příslušných SDH jsem vytvořila pro názornost tyto grafy. Co se týká věkové struktury, je patrné, že SDH Stránecká Zhoř tvoří z velké části mladá (7-15 let) a střední (20-30 let) generace. Ostatní příslušníci věkových kategoriích se procentuálně téměř shodují. Z toho plyne, že SDH je nejvíce atraktivní pro mladší generace.

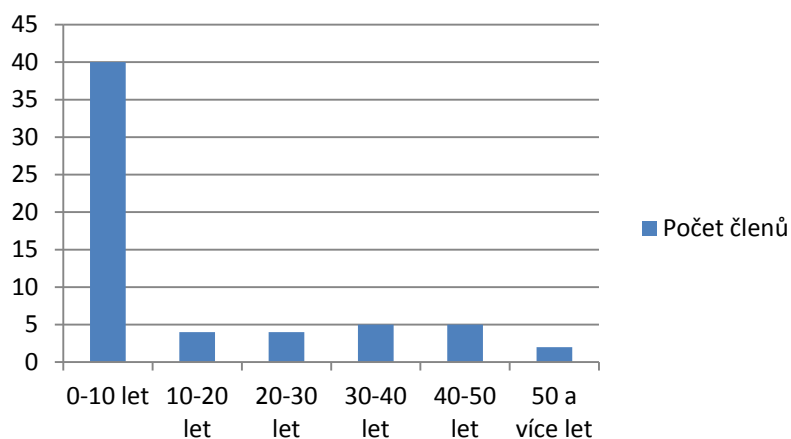
■ 7 - 15 let ■ 15 - 20 let ■ 20 - 30 let ■ 30 - 50 let ■ 50 a více let

Graf 1 - Věková struktura členů (Zdroj: autorka)

Struktura členské základny z hlediska doby členství

Při vytváření grafů jsem chtěla také vyjádřit, jak si stojí struktura členské základny dle doby trvání členství dobrovolných hasičů. Přepočítáním příslušných dat se ukázalo, že členská základna čítá nejvíce členů, kteří jsou ve sboru v intervalu od 0 (vstoupili 1.1 2016) do 10 let.

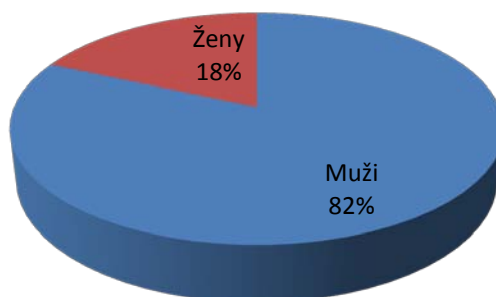

Graf 2 - Struktura členské základny dle doby členství (Zdroj: autorka)

SDH z hlediska genderu

Gender v SDH Stránecká Zhoř je velmi nerovnoměrný, jak nám ukazuje graf. Většinu členské základny tvoří muži. Sbor zastupuje pouze 18% žen. Ovšem do budoucna by hasiči chtěli, aby se jejich kolektiv rozrostl ještě o více žen.

„...no tak ženský družstvo není, o to se jednou pokoušela Iveta Hlaváčová, to nějak nevyšlo, se nedomluvily nakonec, ale začínají vstupovat. Ty, ta Dáša Křížová bude no a myslím si že se to začne zlepšovat, že když jeden půjde, tak se k nim přibalíjou i ti ostatní.“(M19)

Graf 3 - SDH z hlediska genderu (Zdroj: autorka)

Financování SDH Stránecká Zhoř

Tato podkapitola vznikla díky dlouhodobému pozorování a díky mému členství v SDH, kde jsem se mnohé informace dověděla. Také jsem čerpala z Kroniky SDH Stránecká Zhoř a z rozhovorů s respondenty.

Otázku financování Sboru dobrovolných hasičů lze snadno zodpovědět. Finance na svoji činnost a aktivity získává Sbor v první řadě vlastním přičiněním nebo jim jsou finanční příspěvky přerozdělovány a darovány.

Hasiči se snaží vyvíjet co největší množství aktivit, ze kterých je možnost získat finance. Do těchto aktivit lze započítat různorodé brigády (např. brigáda sběru kamenů na zemědělských pozemcích, sázení stromků, sběr železa, kladení návnady jako opatření proti škůdcům a na ochranu polních rostlin). Neméně důležité je pořádání kulturních a společenských akcí, které jsou hlavním zdrojem zisku svépomocí. Nejvíce ziskové společenské akce pro SDH jsou v letních měsících taneční zábavy. Na letní měsíce jsou akce omezené z důvodu absence kulturního domu, ve kterém by se taneční zábavy nebo plesy daly pořádat tak, jako tomu bývalo v minulosti. Dále za ziskové akce lze počítat i masopustní průvod, při kterém občané přispívají libovolnou částkou, pálení čarodejnic, mikulášskou nadílku a pořádání hasičských soutěží, obzvláště soutěže Regional Cup. Při takových soutěžích jako je tato získávají hasiči výdělek hlavně ze šenku a dále ze startovného jednotlivých zúčastněných družstev. [Kronika SDH Stránecká Zhoř]

Každoročně obec přispívá sboru částkou pohybující se okolo 10 000,- na jeho činnost. Suma je variabilní a mění se dle rozpočtu obce. Ze zákona o požární ochraně je také obec povinnována finančně podporovat zásahovou jednotku obce vyjíždějící k požárům a živelným pohromám, jakožto její zřizovatel.

Hokejisti – SK Stránecká Zhoř

Druhým spolkem, který v obci již několik let působí je Sportovní klub Stránecká Zhoř (SK Stránecká Zhoř – hokejisti). Tento spolek vznikl díky místním sportovním nadšencům, kteří se nechtěli spoléhat na příznivé zimní podmínky, ale měli chuť si zahrát nejen na rybníku, ale i na zimním stadionu. V obci sice zimní stadion není, ale naši hokejisti pravidelně dojíždí do nedalekého, 7km vzdáleného, Velkého Meziříčí. Nyní se již několikátým rokem zúčastňují

Městské hokejové ligy a v posledních letech dosahují dobrých výsledků. Jejich tým se skládá z 21 členů/hráčů. Tým tvoří pouze muži a jejich celkový věkový průměr je kolem 34 let. [SK Stránecká Zhoř 2016]

Myslivecký spolek Pavlínov – Stránecká Zhoř

Za zmínku stojí i Myslivecký spolek Pavlínov – Stránecká Zhoř. Toto sdružení, dnes již spolek, bývalo jedním z největších dřívějšího okresu Žďár nad Sázavou. Sám název napovídá, že se nejedná čistě o spolek složený pouze ze členů ze Stránecké Zhoři, ovšem jeho sídlo je ve Stránecké Zhoři. Spolek vznikl slučováním menších honiteb. Nyní pod tento spolek spadá několik katastrů obcí (Pavlínov, Otín, Stránecká Zhoř, Uhřínov, Horní Radslavice, Pohořilky, Geršov, Frankův Zhořec, Nová Zhoř, Šeborov a Pustina). Myslivecký spolek Stránecká Zhoř – Pavlínov disponuje členskou základnou 43 členů. Členy tohoto sdružení tvoří z velké většiny muži, avšak najdou se zde i tři ženy myslivkyně. Průměrný věk členů je 43 let.

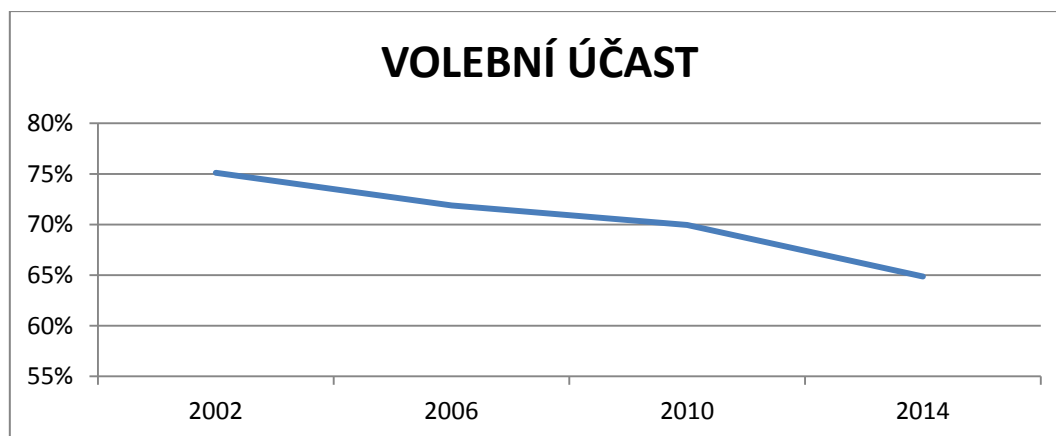
Myslivci a jejich spolek zaujímá široký rozsah své činnosti. V první řadě je to samozřejmě ochrana přírody a krajiny a činnost myslivost jako taková, ovšem angažují se i v kulturní činnosti. Pořádají myslivecké plesy, „Poslední leče“ a další aktivity. Ovšem ve Stránecké Zhoři často nenachází vhodné zázemí, právě třeba pro pořádání plesů. Proto tyto kulturní akce pořádají mimo obec.

Na své činnosti si vydělávají pomocí různých brigád, ať už je to sběr kamene na zemědělských pozemcích nebo výsadbou stromků. Sběrem kamene si ale i „odmazují škody“, které zvěř způsobila zemědělským organizacím v jejich katastru. [Pavlínov 2016]

Angažovanost občanů ve volbách

Není pochyb, že občanům Stránecké Zhoře nejsou volební výsledky lhostejné a tudíž ani samotná správa obce. Dokazují to data z komunálních voleb za poslední 4 volební období. I když se volební účast za poslední roky o něco snížila, stále převyšuje padesátiprocentní hranici a tudíž je volební účast dobrá. V roce 2014 kandidáti do obecního zastupitelstva

reprezentovaly tyto strany – Nezávislí, Sdružení nezávislých kandidátů, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová.

Graf 4 - Volební účast občanů Stránecké Zhoře v komunálních volbách (Zdroj: autorka)

Z průzkumu složení zastupitelstva obce se ukázalo, že zastupitelstvo ve svých řadách postrádá zástupce SDH. Ve vedení obce zastupuje hasičskou složku pouze starosta obce, který je zároveň i členem SDH. Dle odpovědí jedné z respondentek tato absence hasičské složky v zastupitelstvu je k zamyšleníhodná. Respondentka uvedla, že by hasiči měli mít svého zástupce, který by mohl více rozhodovat o sboru nebo jej alespoň zastupovat ze strany obce.

„Osobně si myslím, že je škoda, že tam nesedí hasič. Oni to vždycky řeknou tak, že máme tam toho nejvyššího, ale já si myslím, že to není dobře.“ (Ž 38)

„...protože si k tomu můžou říct to svoje“ (Ž 38)

Kulturní a společenské dění v obci v průběhu roku

Masopustní průvod

Masopustní průvod je dnes již tradiční a každoroční akcí, kterou pořádá SHD Stránecká Zhoř a zúčastňuje se jí na třicet až padesát obyvatel. Ráno ve smluvenou hodinu se shromáždí masky v zasedací místnosti obecního úřadu a společně za doprovodu akordeonu a vozembouchu vyrazí průvodem po obci. Za zvuku hudby projdou masky celou obcí a zastaví se u všech obyvatel, aby je potěšili tanečkem a písničkou. Na oplátku mají lidé pro maškary připravené nejrůznější občerstvení a věnují i finanční příspěvek. Akce se stala velmi

oblíbenou mezi obyvateli a v posledních letech přilákala i spoustu dětí a mládeže, kteří si masopustní průvod nenechají ujít.

Velikonoční hrkání

Tuto tradici v obci zavedl dřívější velkomeziříčský děkan Jan Peňáz, který v místní kapli sloužil bohoslužby. Na Velikonoce se po obci chodí hrkat z důvodu, že „zvony odletěly do Říma“ – během Velikonoc nezní kostelní zvony, tudíž je zastupují v ranní, polední a večerní hodinu pilní hrkáči. Tradice se drží již přes deset let. Děti s hrkačkami je každoročně okolo deseti. Děti jsou pak na Bílou sobotu za svoje hrkání odměněny sladkostmi od místních obyvatel a touto sladkou tečkou ukončí velikonoční hrkání a těší se na další rok.

Čistá Vysočina

SDH Stránecká Zhoř se každoročně účastní akce s názvem Čistá Vysočina, kterou zaštiťuje Kraj Vysočina. Dobrovolníci z řad členů SDH si obléknou na sebe reflexní vesty, dostanou igelitové pytle a vydají se podél silnice II/602 a z příkopů uklízí nános odpadků, které tam zanechávají nezodpovědní řidiči (viz. Příloha s.26 – obrázek 8) Je to velmi záslužná akce, při které se vyčistí téměř 7km dlouhý úsek: od rybníku Nečas po křižovatku u obce Lavičky.

Stavění máje

Letošní rok, po téměř třiceti letech, obnovil SDH Stránecká Zhoř v obci tradici stavění máje. Máj se zde bude stavět na oslavu jara a to vždy den před čarodejnicemi, 29. dubna. Zdejší hasiči připravily strom na pozdější vsazení do země a malí účastníci, kteří se přišli na tuto událost podívat ozdobily horní část stuhami. Ač to byl první ročník, tuto událost si nenechalo ujít spoustu obyvatel. Po postavení máje všechny čekalo občerstvení a posezení s hudbou.

Čarodejnice

Ani ve Stránecké Zhoři nezapomínají na klasickou akci pálení čarodejnic. Akci pořádá SDH Stránecká Zhoř za pomoci místních obyvatel. Pro děti jsou připraveny nejrůznější soutěže, čarodejnická diskotéka a samozřejmě se nesmí zapomenou na nejdůležitější bod programu, kterým je „upálení čarodejnice“ na hranici a následné opékání špekáčků. Během celé akce je pro děti i dospělé nachystáno občerstvení a k poslechu i tanci hraje hudba (viz. Příloha s.26 – obrázek 7).

Výšlap na dědkovskou horu

Aby si i dospělí přišli na své, rozhodla se místní obyvatelka a zastupitelka Dagmar Křížová uspořádat výšlap na osm kilometrů vzdálenou Dědkovskou horu. Letos, v roce 2016, se šel třetí ročník. Každým rokem přibývá účastníků a v letošním roce na vrchol vyšlo třicet pět nadšenců. Na zpáteční cestě je vyčleněn čas na občerstvovací přestávku, kdy si účastníci zaslouženě opečou špekáčky a posilní se pivem v nedaleké hospodě.

Regional Cup mládeže

Každoročně se v obci koná soutěž mladých hasičů Regional Cup. Jedná se o velkolepou událost, kde se sjede okolo třiceti týmů z širokého okolí a závodí ve dvou disciplínách, které jsou od sebe odlišeny délkou sacího vedení. Celou akci má pod záštitou, jak jinak než, SDH Stránecká Zhoř. Pro závodníky je vždy perfektně připravené sportoviště a na všechny zúčastněné mladé hasiče čekají i zasloužené ceny. Celé odpoledne je pro závodníky, ale i diváky přichystané bohaté občerstvení.

Pouť

Pouťové radovánky ve Stránecké Zhoři zajišťují zejména hasiči. Ti mají po celý víkend na starost hlavně pouťové taneční zábavy. V pátek i sobotu se koná tradičně zábava spíše pro mladší generace (ostatní jsou však také vítáni). V neděli se hasiči dělí s obcí o pořádání odpoledního posezení s dechovkou pro starší ročníky.

Letní taneční zábavy

SDH Stránecká Zhoř pořádá několikrát za léto taneční zábavy na místním výletišti. Jejich počet se každý rok mění podle počtu kulturních událostí v okolí. Hasiči se snaží tanečními zábavami vykrýt volné termíny letních víkendů. Zaručují si tak účast na těchto akcích.

Nohejbalový turnaj

V letních měsících je vždy jedno sobotní odpoledne vyhrazeno nohejbalovému turnaji. Místní nadšenci zařídí vše potřebné včetně občerstvení a uspořádají tak toto sportovní klání. Celá sportovní událost se odehrává na místních tenisových kurtech.

Zakončení prázdnin

Léto už se pomalu chýlí ke konci a děti se už chystají do školních lavic. Aby jim tento přechod k povinnostem byl příjemnější, pořádají maminky ve spolupráci s paní Křížovou pro děti „zakončení prázdnin“. Je to malá akce určená těm nejmenším spojená se soutěžemi hrami. Minulý rok byl pozván BESIP a nechybělo dopravní hřiště a různé naučné hry.

Svatováclavské ohně

Tato akce je asi největší ve Stránecké Zhoři. Vznikla zcela neplánovaně z nápadu dřívějšího velkomeziříčského děkana Jana Peňáze. Původně byla spojena se svátkem sv. Václava a šlo pouze o posezení s harmonikou při zapáleném ohni v prostranství zámku. V průběhu let se tato akce stala pro obec velkolepou a nyní se této akci zúčastňuje kolem pěti set návštěvníků. Akce se přesunula do nádvoří zámku a je doprovázená bohatým programem. Zahájena je samozřejmě mší svatou v místní kapli, odkud je po skončení vypraven průvod na zámek v čele se sv. Václavem na koni a jeho družinou. Na zámku pak vystupují šermíři, kejklíři a takto je program laděn do historického konceptu. Ve večerních hodinách je celá tato kulturní akce završena velkolepým ohňostrojem. Dnes je hlavním organizátorem obec Stránecká Zhoř a SDH se na ni spolupodílí.

Hubertova jízda

Na podzim pořádá, již tradičně, místní jezdecká stáj Granus Hubertovu jízdu. Ta je vždy zahájena na návsi a zúčastňují se jí desítky jezdců na koních ať už místních, nebo s širokého okolí. Pro ně je nachystaná trasa vedoucí lesem a různě nachystané skokové překážky. Aby si i nejezdci přišli na své a mohli sledovat skokové dovednosti jezdců a koňů, je pro ně připraven vůz zapřažený za traktor, který následuje jezdce po jejich trase. Před cílem je uspořádán „závod o liščí ohon“ a kdo jej získá, stává se vítězem Hubertovi jízdy.

Lampionový průvod

Lampionový průvod je spojen se svátkem sv. Martina. Je to spíše událost charakterově menšího rázu, ale zúčastňuje se jí kolem padesáti lidí. Účastníky jsou převážně rodiče s dětmi. Všichni zúčastnění se sejdou u místní kaple a vybaveni lampiony a světýlky se pak průvodem vydají na obchůzku kolem obce. Na konci jejich cesty je dětem připomenuta osobnost sv. Martina a všichni zúčastnění dostanou za odměnu svatomartinské rohlíčky.

Rozsvícení vánočního stromu

Rozsvícení vánočního stromu je vždy spojeno s první adventní nedělí. Ze začátku to opět byla malá událost, kde pouze vystoupily děti z mateřské školy a vánoční pošťák od dětí vybral dopisy pro ježíška. Druhým rokem se ale místní nadšenci rozhodli nazkoušet krátkou hudební pohádku pro děti. Dnes se jejich pohádky staly tak populární, že tuto akci navštěvují lidé ze širokého okolí. Vánoční pošťák přijede na krásných velkých osvětlených saních v záři obřích prskavek. Celá akce je vánočně laděna a nechybí ani krásné a pohodové vánoční písně. Pro zahřátí je podáván vánoční čaj a horký svařák. Při této akci rovněž nechybí stráneckozhořští hasiči, kteří bedlivě střeží požární bezpečnost po dobu trvání celé akce.

Mikulášská nadílka

Každý rok pořádá SDH Stránecká Zhoř Mikulášskou nadílku. Tradičně členové SDH vyráží v převlecích na nadílku v obci. Od dětí si vyslechnou básničky, písničky nebo modlitby a za ně je pak mikuláš s andělem odmění sladkostmi. Čertům slíbí, že se do příštího roku polepší a budou více hodní. Je to velmi oblíbená událost, jak pro pořadatele, tak i pro rodiny ve Stránecké Zhoři.

Tabulka 1 - Přehled pořádaných akcí v obci

POŘADANÉ AKCE V OBCI	POŘADATEL	SPOLUPOŘADATEL
Masopustní průvod	SDH Stránecká Zhoř	-
Velikonoční hrkání	děti ze Stránecké Zhoře	-
Čistá Vysočina	SDH Stránecká Zhoř	-
Stavění máje	SDH Stránecká Zhoř	-
Čarodejnice	SDH Stránecká Zhoř	-
Výšlap na dědkovskou horu	paní Křížová	-
Regional Cup mládeže	SDH Stránecká Zhoř	-
Pouť	SDH Stránecká Zhoř	-
Letní taneční zábavy	SDH Stránecká Zhoř	-
Nohejbalový turnaj	místní sportovci	-
Zakončení prázdnin	paní Křížová + dobrovolníci	SDH Stránecká Zhoř
Svatováclavské ohně	Obec Stránecká Zhoř	SDH Stránecká Zhoř
Hubertova jízda	jezdecká stáj Granus	-
Lampionový průvod	paní Křížová + dobrovolníci	-
Rozsvícení vánočního stromu	Obec Stránecká Zhoř	SDH Stránecká Zhoř
Mikulášská nadílka	SDH Stránecká Zhoř	-

(Zdroj: autorka)

2.2. Cíl a hlavní výzkumné otázky

Sbory dobrovolných hasičů nalezneme dnes již skoro v každé obci. Většinou mají dlouhou historii a zpravidla bývají v obcích důležitým článkem občanské společnosti. Jelikož pocházím z malé vesnice na Vysočině, rozhodla jsem se zjistit, co SDH znamená pro naši obec. Při konstrukci výzkumu jsem se zaměřila především na tyto cíle. Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit, jaké místo má SDH v občanské společnosti obce Stránecká Zhoř. Zaměřuje se především na to, jak je spolek v občanské společnosti obce ukotven, jak se spolek jeví v pohledech a názorech občanů Stránecké Zhoře. Tato práce si kladla také za cíl zjistit, jak funguje v SDH vnitřní organizační struktura. Otázkou bylo, zdali vnitřní organizace funguje a jaký je její hlavní článek.

Při sestavení a vymezení cíle výzkumu byly zvoleny tyto hlavní výzkumné otázky:

1. Jaký význam má Sbor dobrovolných hasičů pro život v obci?
2. Jaké funkce má Sbor dobrovolných hasičů v občanské společnosti obce?
3. Kdo tvoří aktéry Sboru dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři?
4. Jak vnímají Sbor dobrovolných hasičů obyvatelé obce?

2.3 Metodologie

Tento výzkum využívá metodu kvalitativní s využitím semistrukturovaných rozhovorů. Semistrukturovaný rozhovor se využívá v situacích, při kterých nemáme více než jednu možnost rozhovor provést. Semistrukturované dotazování se provádí pomocí předem připraveného scénáře, podle kterého se rozhovor dále ubírá. Jedná se o jakýsi seznam otázek a

tématických bloků, dle kterým rozhovor vedeme. Tazatel se ptá na otázky dle vlastního uvážení, avšak daný scénář mu udává přesně danou strukturu. Tato metoda je využívána zejména tehdy, když sbíráme informace od více respondentů. Vhodné je tuto metodu použít i při výzkumech, při kterých jednáme s úředníky nebo výše postavenými lidmi. Takto vedený rozhovor totiž dokazuje, že máme rozhovor plně pod kontrolou, jsme na něj připraveni a víme, čeho chceme docílit. Semistrukturovaný rozhovor umožňuje nám i respondentovi volněji diskutovat na danou problematiku. [Bernard 2006: 212]

Scénáře rozhovorů

Scénář 1 – pro členy SDH

A) ÚDAJE O RESPONDENTOVI

Tabulka 2 – Karta respondenta

KARTA RESPONDENTA	
JMÉNO	
POHLAVÍ	
VĚK	
VZTAH K OBCI	
FUNKCE V OBCI	
HASIČ/NEHASIČ	
FUNKCE V SDH	
VZDĚLÁNÍ	

(Zdroj: autorka)

B) OTÁZKY

- Jak jste se stal členem SDH?
Co Vás do SDH přivedlo?
- Jaká je činnost SDH v obci?
Jaké aktivity SDH dělá?
- Jaký je význam SDH pro život v obci?

Jak se podílí na životě v obci?

Čím prospívá obci?

- Jaký vztah má SDH s obcí (zastupitelstvem)?
Existuje vzájemná spolupráce mezi obcí a SDH?
Jakým způsobem spolupracují tyto dvě složky?
- Jaký je ohlas ze strany veřejnosti na vaše aktivity?
Jak SDH vnímá okolí/obyvatelé?
Má SDH podporu od lidí?
Snažíte se zviditelňovat?
- Spolupracujete s nějakými dalšími spolky nebo skupinami?
Pokud ano, jak a proč?
- Jak byste charakterizoval SDH z hlediska vedení a organizace?
Zapojují se místní obyvatelé?
Jaká je aktivita členů v SDH?
Jaká je jejich vzájemná spolupráce ve spolku?
Jaká je skladba organizace z hlediska genderu?
Která věková kategorie se více zapojuje do organizace sboru?
Mají děti/mladí podporu ze strany rodiny?
Jsou nějaké problémy, se kterými se SDH potýká?

Scénář 2 – pro občany Stránecké Zhoře

A) Karta respondenta

Tabulka 3 – Karta respondenta

KARTA RESPONDENTA	
JMÉNO	
POHLAVÍ	
VĚK	
VZTAH K OBCI	
FUNKCE V OBCI	
HASIČ/NEHASIČ	
FUNKCE V SDH	
VZDĚLÁNÍ	

(Zdroj: autorka)

B) OTÁZKY

- Jak dlouho žijete v obci?
 Jak jste se do obce dostal/a?
- Jak byste charakterizoval dění v obci?
 Jaké jsou zde aktivity?
 S čím jsou lidé v obci spokojení?
 Jaké spolky zde fungují?
 Co se Vám líbí/nelíbí?
 Je něco co Vám zde chybí?
- Jaká je činnost SDH v obci
 Jaké aktivity SDH dělá?
 Máte možnost někde zaznamenat jejich činnost, úspěchy apod.?
- Jak se SDH podílí na životě v obci?
 Jak hodnotíte jejich aktivity?
 Čím prospívá obci?
- Jak byste charakterizoval SDH z hlediska vedení a organizace SDH?
 Jaké je zapojení místních obyvatel – rodáci a novousedlíci
 Jaká je aktivita členů SDH?
 Jak funguje jejich vzájemné spolupráce?
 Jak byste charakterizoval SDH z hlediska struktury genderu?
 Jakou mají podporu mladí hasiči (děti) ze strany rodiny?
- Jak hodnotíte činnost spolků v obci?
 Je dobré spolky podporovat?
 Máte o takovou činnost zájem?

2.4 Vzorek respondentů

Výběr vzorku respondentů vycházel ze stanovené škály výzkumných otázek. Mým požadavkem byla rozmanitá věková struktura vzorku, tedy aby respondenti zastoupili všechny tři věkové kategorie (mladou, střední a starší generaci). Také jsem chtěla dosáhnout různorodosti rolí respondentů, ať už v obci nebo v SDH. Pro tento výzkum jsem zvolila 8 respondentů, s nimiž jsem následně vedla rozhovor. Polovinu respondentů tvořili členové Sboru dobrovolných hasičů Stránecká Zhoř a pro druhou polovinu byli vybráni respondenti z řad občanů Stránecké Zhoři. Rozhovory, jsem provedla s pěti muži, z nichž čtyři byli členové SDH a jeden zastupoval řady občanů, ovšem byl i členem SDH. Řady občanů v mém výzkumu zastupovaly tři ženy. Věková struktura mužů byla od 19 do 76 let. Věková struktura žen byla od 24 let do 42 let (viz. Tabulka 4).

Tabulka 4 – Tabulka vzorku respondentů

VZOREK	POHLAVÍ	VĚK	VZTAH K OBCI	FUNKCE V OBCI	HASIČ/NEHASIČ	FUNKCE V SDH	VZDĚLÁNÍ
Antonín	MUŽ	50	RODÁK	STAROSTA OBCE	HASIČ	ČLEN	VYUČEN
Dagmar	ŽENA	38	RODÁK	ČLEN OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA	NEHASIČ	-	VŠ
Dita	ŽENA	42	NERODÁK	UČITELKA MATESKÉ ŠKOLY	NEHASIČ	-	SŠ
Jiří	MUŽ	21	RODÁK	OBČAN	HASIČ	1. NÁMĚSTEK STAROSTY	VYUČEN
Josef	MUŽ	22	RODÁK	OBČAN	HASIČ	STAROSTA SDH	SŠ
Stanislav	MUŽ	76	RODÁK	KRONIKÁŘ OBCE	HASIČ	ČLEN	SŠ
Veronika	ŽENA	24	RODÁK	OBČAN	NEHASIČ	-	VŠ
Michal	MUŽ	19	RODÁK	OBČAN	HASIČ	STROJNÍK	SŠ

(zdroj: autorka)

2.5 Sběr a zpracování dat

Průběh výzkumného šetření a sběr dat

Scénář rozhovoru se zaměřoval na výzkumné otázky, které byly stanoveny na počátku výzkumu. Obsahoval otázky z oblasti života a spolkové činnosti v obci a zejména byl situován na otázky týkající se Sboru dobrovolných hasičů. Oblast otázek zaměřených na SDH tvořila hlavní obsahovou část rozhovorů. Zde byly kladeny otázky na organizaci, postavení organizace v životě obce a její aktivity a mnohé další.

Rozhovory byly s respondenty předem smluvené, v čase, který jim nejvíce vyhovoval a v místě, které si určil každý respondent individuálně. Jedinou mou podmínkou k rozhovoru bylo tiché a klidné místo, aby náš rozhovor nebyl rušen okolními vlivy. Všichni respondenti, kteří byli o rozhovor požádáni bez jakýchkoli námitek rozhovor poskytli. Průběh našich rozhovorů byl nahráván na nahrávací zařízení v telefonu. Aplikace v telefonu, která nahrávala všechny rozhovory, byla před každým rozhovorem otestována, abych se ujistila, že při rozhovoru s respondentem nevznikne žádná nepříjemná situace a rozhovor se kvalitně nahraje. Respondenti byli na počátku setkání s nahráváním obeznámeni a všichni s tímto postupem souhlasili.

Nejdříve jsem jim vysvětlila důvod našeho setkání, kterým je moje bakalářská práce s názvem Sbor dobrovolných hasičů Stránecká Zhoř a jeho role v občanské společnosti. Dále jsem je informovala, proč jsem si vybrala právě je. Důvod jsem obhájila tím, že pro svůj výzkum hledám různorodý vzorek dotazovaných (pohlaví, věk, postavení ve společnosti/organizaci). Vždy mě s úsměvem vyslechli a samotný rozhovor mohl začít. Jak už jsem zmínila, rozhovor jsem vedla celkem s pěti muži a třemi ženami. Velice příjemně mě potěšila skutečnost, že všichni respondenti odpovídali na moje otázky nenuceně, otevřeně a velice obsáhle. Ve své podstatě jsem ani nemusela používat moc doplňujících otázek, protože jejich odpovědi byly téměř vždy zcela vyčerpávající. Bylo vidět, že téma rozhovoru jim je hodně blízké, a proto také měli o diskutovaných tématech hodně co říci. Okruhy otázek jsem měla připravené a předem naučené. Scénář, který jsem měla přichystaný byl spíše takovým pomocníkem. V žádném z případů jsem nekladla jednu otázku po druhé. Rozhovor byl spíše přirozeným dialogem mezi mnou a respondenty a scénář mě spíše udával směr k jednotlivým okruhům otázek.

Každý z rozhovorů měl přibližně stejný časový interval, okolo 25-30 minut. Otázky, které se týkaly osobních údajů o respondentovi jsem položila až na závěr rozhovoru, aby respondenti neměli pocit, že se jedná o nějaký formální výslech. Ač se nikdo z respondentů nebránil sdělit jakékoli informace o sobě samém, ve výsledku zmíním pouze křestní jméno, věk a jejich postavení ve společnosti nebo v organizaci a dosažené vzdělání. Myslím si, že tyto informace budou pro můj výzkum zcela dostačující. Po skončení rozhovoru jsem jim opravdu upřímně poděkovala za jejich čas a jejich přímé názory. Se všemi jsme se přátelsky rozloučila a některým respondentům jsem musela slíbit, že jim svoji bakalářskou práci po jejím dopsání poskytnu k nahlédnutí.

Kódování a analýza dat

Pro přepisování rozhovorů jsem zvolila transkripci doslovnou, v některých případech jsem se však neubránila transkripci komentované, zvláště v případech, ve kterých jsem chtěla znázornit smích. Transkripce doslovná se využívá především pro hlubší analýzu rozhovorů s respondenty a větší pochopení obsahu rozhovoru. [Hendl 2005: 208] Mluvený projev respondentů jsem při převodu do psané podoby neочиšťovala od jejich dialektu a ponechala jsem i chyby ve větných skladbách. Rozhodla jsem se tak z důvodu, že jsem chtěla zachovat přesnou interpretaci odpovědí jednotlivých respondentů.

Jelikož respondenti zastávali dvě analyzované skupiny, občany Stránecké Zhoře a členy SDH, rozhodla jsem se nejdříve kódovat každou tuto skupinu zvlášť podle otázek ze scénáře. K tomuto rozhodnutí jsem se přiklonila pro větší přehlednost. Nejdříve jsem se zaměřila na skupinu občanů. Čtením jednotlivých rozhovorů jsem pak vytvořila několik kategorií podle zásad otevřeného kódování. [Hendl 2005: 208] Kategorie jsem tvořila na základě typů kladených otázek. Jako zobrazovací metodu jsem zvolila tabulku (viz. Tabulka 5). Do vertikální roviny v tabulce (sloupce A) jsem umístila vytvořené jednotlivé kategorie a dále jsem pokračovala pouze v horizontální rovině, kam jsem k jednotlivým kategoriím třídila získaná data od respondentů.

Tabulka 5 - Ukázka kódovací tabulky

ANALYZOVANÁ SKUPINA	
Sloupec A JEDNOTLIVÉ KATEGORIE	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ
	DATA - ODPOVĚDI RESPONDENTŮ

(Zdroj: autorka)

Stejný postup jsem provedla i u druhé analyzované skupiny – členové SDH. Zvolené kategorie se u obou skupin nepatrně lišily, protože každá skupina měla trochu odlišné otázky, právě kvůli jejich rozdílnosti (viz. Příloha s.12-19).

Po zpracování těchto dvou znázorňovacích tabulek jsem se zaměřila na položené výzkumné otázky. Pro jejich interpretaci jsem opět zvolila stejnou metodu (zobrazovací tabulku), kde jsem tentokrát zaměnila jednotlivé kategorie (sloupec A) za dané výzkumné otázky a k nim jsem přiřazovala odpovědi respondentů z obou skupin, u kterých se shodoval charakter výzkumné otázky a jednotlivých kategorií.

Tento postup jsem zvolila především pro přehlednost a snadnější zpracovávání získaných dat. Při samotném kódování jsem čerpala inspiraci z publikace Jana Hendla – Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace.

2.6 Výsledky

V této podkapitole se budu dobírat odpovědi na předem dané výzkumné otázky analyzováním kódů, které jsem si vytvořila za pomoci uskutečněných rozhovorů s respondenty.

Jelikož jsem respondenty rozdělila na dvě skupiny – členy SDH a obyvatele Stránecké Zhoří – nepatrně se lišily i kladené otázky při rozhovoru s nimi. Cílem bylo propojit pak jejich odpovědi a dobrot se odpovědi na již zmíněné výzkumné otázky.

Tato část se tedy zaměřuje na zodpovídání výzkumných otázek. Koncept tedy začne vždy příslušnou výzkumnou otázkou a následně bude uvedena její interpretace spojená z ukázkami odpovědi respondentů. Pořadí výzkumných otázek jsem mírně pozměnila – vysvětlení podávám níže.

1) Jaké funkce má Sbor dobrovolných hasičů v občanské společnosti obce?

Respondenti se shodovali, že nejvíce fungujícím spolkem ve Stránecké Zhoří jsou hasiči. Uváděli i jiné spolky (myslivci, hokejisti) avšak o těch toho moc nevěděli, anebo uváděli, že se spolek více neprezentuje a není moc vidět. Z hlediska toho, co SDH pro obec znamená se dá obecně interpretovat takto:

„Spolek, si myslím, pro tu obec žije.“ (Ž38)

Podíváme-li se podrobněji na funkce, které SDH zastává v občanské společnosti této obce, vyvstane nám jich rovnou sedm.

1. Zabezpečování kulturního života v obci
2. Výpomoc obci
3. Zajišťování požární ochrany
4. Práce s mládeží
5. Požární sport
6. Propagace obce
7. Stmelování občanů

Na první místo se dle odpovědi všech respondentů jednoznačně dostala funkce zabezpečování kulturního života v obci. U všech respondentů byla tato odpověď první, kterou zmínili při

otázce: „Jak se podílí SDH na životě obce?“ nebo „Čím SDH prospívá obci?“ SDH je jeden z hlavních pořadatelů kulturních akcí ve Stránecké Zhoří, a pokud ji zrovna nepořádá, alespoň se spolupodílí. Jelikož je SDH v obci nejaktivnějším spolkem téměř veškeré kulturní události probíhají v jeho režii. O společenské dění se starají po celý rok. Z akcí, které pořádají nebo se na nich podílejí od počátku roku lze chronologicky vyjmenovat: Masopustní průvod, Čistá Vysočina, Stavění máje, Čarodejnice, Regional Cup mládeže, Kácení máje, Pout', taneční zábavy na výletišti v průběhu léta, Svatováclavské ohně, Rozsvícení vánočního stromu, Mikulášská nadílka, Předsilvestrovská taneční zábava. Respondenti ve svých odpovědích uvedli většinu z nich, ovšem nejvíce vyzdvyhovali taneční zábavy, čarodejnice a Čistou vysočinu. Více o těchto akcích je pojednáno v kapitole Občanská společnost a SDH v obci. Je patrné, že jak pro obyvatele, tak i pro členy SDH jsou společenské akce neodmyslitelnou součástí celého hasičského sdružení. To dokazují i odpovědi dvou respondentek:

„...přišli bychom o spoustu akcí, kdyby tady nebyli.“ (Ž24)

„...jdou do všech akcí.“ (Ž38)

Na druhém místě v žebříčku funkcí, které plní SDH v rámci občanské společnosti je i výpomoc obci. Sedm z osmi respondentů uvedlo, že se hasiči účastní nejrůznějších brigád pro obec. Při přípravě scénáře jsem cíleně do rozhovorů zakomponovala i otázku týkající se vztahu obce a SDH, abych zjistila, zdali existuje vzájemná spolupráce mezi nimi. Všichni respondenti odpověděli na tuto otázku kladně. Z odpovědí respondentů vyplynulo, že je spolek od obce podporován. Podporu dostává jak po finanční stránce, tak i v jiných ohledech.

„ ... v posledních letech se přestavěly garáže na novou hasičskou zbrojnici, pořídilo se nový auto zásahový, nová hasičská stříkačka žejo, co se týče oblečení, zásahový jednotky mají obleky předepsaný včetně přileb, to jsou věci, který zkrátka si sbor není schopen sám zajišťovat, to všechno hradí obec, a já si myslím, že z větší části mají podporu i zastupitelů.“ (M50)

„ Myslím si, že momentálně starostovi ubylo starostí v tomto ohledu, že dřív to tak táhl sám, co mám jako pocit.“ (Ž39)

Ukázalo se, že mezi oběma stranami funguje vzájemná spolupráce, protože i SDH vychází obci vstříc a navzájem si vypomáhají. Obec dle odpovědí respondentů využívá pomoc hasičů

při nejrůznějších činnostech. Ať už je to požární dozor na kulturních akcích pořádaných obcí, pomoc při stavebních realizacích nebo při zkrášlování a údržbě prostranství obce a jiných.

„ ...myslím, že je to vzájemný, že něco za něco“ (M21)

Respondenti neopomenuli ani hlavní hasičské poslání, kterým je ochrana před ohněm a dalšími přírodními živly. Respondenti, z řad členů SDH, zařadili do odpovědí fakt, že v obci funguje zásahová jednotka, která je napojená na centrální pult integrovaného záchraného systému a vyjíždí při každém ohlášeném požáru. U skupiny respondentů zastupující občany Stránecké Zhoře se tyto odpovědi však neobjevovaly.

„Primárně proč vlastně jsou hasiči založeni, tak je to příprava vlastně na krizový situace, na řešení krizových situací žejo, protože hasiči jako takový mají zásahové jednotky a v případě požáru, povodní nebo nějakých nehod, kdy jim můžeme být jako, protože jsme JPO pětka¹, můžeme být povoláni prakticky kamkoli, ale primárně musíme zasahovat v katastru naší obce.“ M(50)

Sbory dobrovolných hasičů jsou známí také tím, že si ve svém kolektivu vychovávají svoje pokračovatele, následovníky, z řad dětí, které se rozhodly stát se malými hasiči. Ani v SDH Stránecká Zhoř to není jinak. Z analyzovaných dokumentů počet dětských členů za poslední roky výrazně stoupl. Potvrzují to i výpovědi respondentů. Dětské družstvo se rozrostlo také o členy z okolních vesnic, převážně ze sousední obce Pustina. Pustina je místní částí nedalekého městyse Měříň, ale přesto se děti staly členy SDH ve Stránecké Zhoři. I na tento fakt jsem se zeptala respondentů a zajímal mě především důvod a jaký na to mají názor. Setkala jsem se s charakterově podobnými názory. Dle respondentů zde hlavní roli hraje čas a péče, který v posledních letech hasiči ve Stránecké Zhoři investují právě do dětí. Hlavním ukazatelem toho, že to tak skutečně je, je právě nárůst členů z řad dětí a také výsledky, kterými se družstva dětí a mládeže v obci mohou pyšnit.

¹ JPO V je jednotka SDH obce, která po vyhlášení poplachu vyráží zasahovat do 10 minut.

„No protože vidíjou, že se do těch děcek dává hodně času a aji hodně peněz a prostě jdou vidět výsledky, jsou lepší a tak to láká i vostatní děcka.“ (M19)

Nejdříve mě zajímalo zda si respondenti myslí, že je dobré mít děti ve sboru. Všichni dotázaní se shodovali v názoru, že mladí hasiči jsou pro sbor přínos. Jako dům se staví od základu, tak i ve sboru se musí začít na něčem stavět. A tím základem jsou ve sboru právě děti. Obě skupiny (obyvatelé/členové SDH) zastupují totéž stanovisko. Nejvíce mě však zaujala odpověď jedné respondentky, která vidí největší pozitiva v tom, jak kladně působí sdružení právě na děti. Zmiňuje se, že členství ve spolku děti naučí různým dovednostem, které v životě dále uplatní. Jednou z věcí je například dochvilnost. Tedy se naučí být v daný čas na určitém místě. Dále je to určitě komunikace s ostatními, domlouvání se, naučí se navzájem spolupracovat, pracovat jako tým, chovat se podle určitých pravidel a také si velmi rozšíří obzory. Asi největším pozitivem je však i skutečnost, že děti svůj volný čas vyplní sportem. Tato odpověď zazněla i od dalších respondentů. Dá se tedy z tohoto vyvodit, že členství v SDH (nebo i jiných spolcích) má pozitivní vliv na zdravý sociální vývoj dítěte.

V každém provedeném rozhovoru si všichni respondenti pod otázkou, čemu všemu se věnují hasiči, vybavili i požární sport. Požární sport by se dal zařadit do funkcí, které plní SDH v rámci obce. Hasiči ve Stránecké Zhoří se zúčastňují několika soutěží za rok. V několika soutěžích obec reprezentují zejména mladí hasiči (děti), ovšem ani ti starší nezůstávají pozadu a soutěží se zúčastňují. Obě věkové kategorie se umísťují většinou na medailových pozicích a tím se dostávají do paměti jak obce, tak i širokého okolí. Čtyři z osmi respondentů uvedli, že je nejdůležitější, že jsou stráneckozhořští hasiči vidět, účastňují se soutěží, schází se a chodí cvičit.

Při analyzování všech rozhovorů a interpretaci funkcí SDH vplynula na povrch i další funkce, kterou nyní zařadím do žebříčku, a tou je propagace obce. K tomuto rozhodnutí mě přiměla i odpověď jedné respondentky, která odpovídala na otázku, jak hasiči vrací obci poskytovanou podporu:

„No tak dle mého názoru tu podporu jim vrací tím, že vytváří, budují nějakou image nebo i doslech, jako že se o tom někdo dozví o té vesnici, tím si myslím, že je to tak jediný čím by jim to mohli vracet. Obec potřebuje třeba určitou propagaci, když poskytne to zázemí a ty prostředky, tak ti hasiči jim to tímto způsobem vrátí.“ (Ž24)

Při pročitání všech rozhovorů jsem došla k závěru, že propagaci obce vytváří SDH např. zmíněnými hasičskými soutěžemi a jejich úspěchy. Kulturní akce, se dají též považovat za určitou formu propagace, protože se na nich schází nejenom místní, ale i lidé z blízkého či širokého okolí. Všemi těmito formami se obec Stránecká Zhoř dostává do podvědomí lidí a může z toho dále i mnohé vytěžit.

„ Zviditelňujou se už tím, že jsou tady pořádány ty soutěže různý jo, tam na hřišti pod Pazdýrkem ten regional kap jo, ale i tou kulturou a tak se zviditelňujou a myslím si, že mezi lidma to má velkej ohlas. Přihlásili se vlastně do tý soutěže od Radiožurnálu, jistě probíhá dál, jak to dopadne celkově se neví....“ (M76)

Poslední funkci v mnou vytvořeném žebříčku zaujalo stmelování občanů. Z výpovědí respondentů byla patrná určitá separace dvou skupin obyvatel, kterou jsou starousedlíci a novousedlíci. Ve Stránecké Zhoři byla před dvanácti lety zbudovaná nová obytná zóna, kterou obsadili zejména noví obyvatelé. Jak respondenti uváděli, dříve se akcí pořádaných SDH účastnili především starousedlíci.

„Zóna je dost specifická tím, že ty lidi nejsou odsud, tak se někteří nezapojují vůbec. Bydlíjou v tom svém domečku, ale do ostatních věci se nezapojují.“ (Ž39)

Postupem let, díky větší rozmanitosti všech pořádaných akcí a událostí, se novousedlíci začali o dění v obci více zajímat a účastní se společenského života více než dříve. Obyvatelstvo ve Stránecké Zhoři se tak stává ucelenějším a pevnějším sociálním celkem.

„ ... komunikace mezi obyvateli, setkávání a budování lepších nebo nových vztahů.“

2) Jaký význam má Sbor dobrovolných hasičů Stránecká Zhoř pro život v obci?

Druhá výzkumná otázka, kterou jsem si na začátku svého výzkumu položila se zaobírá významem, který má SDH Stránecká Zhoř pro život v obci. Tuto otázku jsem nejprve měla uvedenou v pořadí jako první, ovšem při zpracovávání výzkumu jsem posunula otázku významu v interpretaci výsledků až na druhé místo a do popředí jsem vyzdvihla funkce SDH. Je to z důvodu toho, že otázka významu se do jisté míry zrcadlí právě ve funkcích, které SDH plní v rámci občanské společnosti obce.

Po zpracování rozhovorů s respondenty bylo více než patrné, že nejdůležitějším faktorem ovlivňující život v obci je kultura. Sbor dobrovolných hasičů tvoří tedy, jak by se dalo pojmenovat, hlavní společenskou složku života v obci. Všichni dotázaní se v tomto ohledu shodovali. Pořádání společenských aktivit je v obci velmi žádané. Většina občanů se však řadí spíše mezi uživateli tohoto společenského života, nikoli aktéry. To demonstrují odpovědi dvou respondentů:

„Né každej má chuť se zapojit a nějakým způsobem přispět svým dílem,... jsou tady v obci i lidi, který zkrátka chtěou jenom se přijít pobavit, ale tím to prakticky končí.“ (M50)

„Ti noví pokud se chtějí zúčastnit, tak se přijdou podívat.“ (Ž24)

3) Kdo tvoří aktéry SDH ve Stránecké Zhoři?

Při zkoumání, kdo je v SDH aktivní a tvoří tak hlavní aktéry spolku jsem dostala spoustu odpovědí. Ovšem nebyly tentokrát tak jednoznačné jako u jiných. Někteří respondenti se domnívali, že všichni členové mají v organizaci svoje místo. Setkala jsem se ale i s názory, kde respondenti dělí skupinu na aktivní a pasivní jedince. Podobně jako u jiných organizací existuje tvrdé jádro, které ovlivňuje její chod. V SDH podle výpovědí respondentů tímto tvrdým jádrem je výbor. Výbor se skládá ze čtrnácti lidí, a právě ty respondenti nejvíce označovali za aktivní členy, kteří se starají o veškeré dění a chod organizace. Před rokem se

změnilo kompletně celé vedení. Starší členové se vzdali svých funkcí a bylo zvoleno nové vedení z řad mladých hasičů. Nyní je věková struktura nového výboru 18-30let. Při mém rozhovoru s respondenty mě zajímal i názor, jestli s touto změnou proběhli v organizaci i nějaké změny. Na tuto otázku mi sedm z osmi respondentů odpovědělo, že tímto zvolením nového a mladšího vedení se změnila hlavně organizace veškerých událostí k lepšímu. Také se zlepšila komunikace mezi členy, jelikož si je vedení věkově blíže, mají na diskutované věci podobný názor. Z odpovědí tedy vyplynulo, že největšími aktéry v SDH jsou mladí členové výboru. Věkově starší členové SDH jsou, dle odpovědí některých respondentů, spíše pasivní.

„...jsou to ti staří chlapi, co už to mají defakto za sebou.“ (M21)

Ovšem tři z osmi respondentů se v rozhovoru zmínili, že i tito věkově starší členové mají svou funkci.

„Starší dělají rozhodčí činnost, zapisovatele, vyhodnocování pořadí.“ (M50)

„Ti starší mají taky svůj úkol, svoje poslání, funkci, třeba při posledním rozloučení se členem.“ (M76)

Z toho jsem vyvodila závěr, že ač jsou starší členové méně aktivní, snaha o zapojení se do dění SDH z jejich strany je a všichni se tak společně snaží o co nejlepší fungování této organizace. Ovšem odpověď na otázku, *Kdo tvoří aktéry SDH ve Stránecké Zhoři*, je v této době, dle respondentů, mladý kolektiv – výbor.

4) Jak vnímají SDH obyvatelé obce?

Poslední otázku, na kterou jsem při svém výzkumu chtěla získat odpověď byla *Jak vnímají SDH obyvatelé obce?*.

Této výzkumné otázce náležely v rozhovorech s respondenty otázky tohoto charakteru.

- Jaký je ohlas ze strany veřejnosti na vaše aktivity?
- Má SDH podporu obyvatel?
- Zúčastňují se obyvatelé vašich akcí? (V jakém počtu?)
- Mají možnost obyvatelé obce zaznamenat vaši činnost?

Jak už zde bylo řečeno, událostí a aktivit, které SDH pořádá a organizuje v průběhu roku je hodně. Mě však zajímalo, zda jsou akce pro obyvatele atraktivní a zda se jich zúčastňují. Respondenti zastupující stranu občanů odpovídali na tuto otázku pozitivně. Dle jejich výpovědí je vidět, že do těchto věcí dávají hasiči nejvíce energie. Při pěkném počasí jsou akce vždy vydařené a obyvatelé se těmto akcím rádi zúčastňují. Z jejich odpovědí vyplynulo, že právě pořádáním takovýchto akcí si ostatní obyvatelé mohou nejvíce všimnout, že hasiči jsou v obci opravdu fungujícím spolkem. Pořádané akce SDH jsou z velké většiny závislé na příznivém počasí. V obci chybí kulturní zařízení, tak jsou hasiči odkázáni pořádat veškeré akce ve venkovním prostoru (hřiště, výletišť). Absenci kulturního zařízení zmínili tři ze čtyřech dotázaných respondentů zastupující obyvatele obce při otázce spokojenosti s životem v obci. Jedné z respondentek také trochu vadilo, že taneční zábavy pořádané SDH jsou spíše pro mladší ročníky než pro střední generaci.

„... myslím si, že pro tu střední generaci těch zábav je málo, ale tam ani není ta jistota, že by třeba došli. Když se udělá zábava pro mladý, tak většinou ti mladí z okolí přijdou a pro ty starší už je to horší jakoby je vytáhnout ven, tak bych to viděla.“ (Ž42)

Pro podporu, zda má SDH a jakou, může být použito měřítko účasti lidí na akcích pořádaných hasiči. Respondenti, tentokrát z řad členů SDH, uváděli, že jejich akcím se obyvatelé zúčastňují v hojném počtu a díky rozmanitosti akcí lákají další a další lidi i z okolních vesnic.

Dále jsem se ještě pokoušela zjistit, zda mají obyvatelé Stránecké Zhoře možnost zaznamenat jejich celoroční činnost, úspěchy atd. Hasiči uvedli jako informační zdroj hlavně hasičskou nástěnku, kde prezentují své úspěchy na soutěžích a fotky z různých akcí. Jeden z respondentů uvedl, že mají hasiči k dispozici i webovou stránku obce, které mohou využívat, ovšem této možnosti moc nevyužívají. Na webových stránkách obce je pouze obcí spravovaná fotogalerie z různého dění v obci. Dotazovala jsem se, zda mají hasiči svoji hasičskou webovou stránku, ovšem na tuto otázku jsem dostala odpověď, že SDH má pouze svoji

interní webovou stránku, kterou využívají výhradně na domlouvání tanečních zábav. Dále využívají i uzavřenou skupinu na facebookových stránkách, kde opět řeší pouze interní záležitosti. Respondenti zastupující občany si vzpomněli většinou pouze na jediný informační zdroj a tou je nástěnka. Zároveň všichni čtyři nezávisle na sobě zmínili, že by bylo dobré do budoucna vytvořit nějaký informační zdroj, kde by se toho obyvatelé mohli dovědět více.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, jaké místo má SDH v občanské společnosti obce Stránecká Zhoř. Zaměřuje se především na to, jak je spolek v občanské společnosti obce ukotven, a jak se spolek jeví v pohledech a názorech občanů Stránecké Zhoři. Tato práce si kladla také za cíl zjistit, jak funguje v SDH vnitřní organizační struktura.

Z počátku se zdálo stanovení cíle naprosto zřejmé a jednoduché, ovšem při samotném výzkumu se ukázalo, že zodpovědět na dané otázky nebude nic jednoduchého. Nejtěžší bylo skloubit odpovědi dvou skupin respondentů, z nichž jedna skupina zastupovala členy SDH a druhá obyvatele obce.

K dosažení stanoveného cíle mi dopomohly výzkumné otázky, jejichž zodpovězením jsem mohla vytvořit koncept, který se věnoval dané problematice.

Z výzkumu bylo patrné, že pro respondenty jsou velmi důležité především funkce, které plní SDH v rámci občanské společnosti obce. Proto jsem změnila pořadí výzkumných otázek a dala funkce SDH v občanské společnosti na první místo. Z odpovědí respondentů jsem vytvořila žebříček funkcí, které jsou dle nich nejdůležitější. Respondenti se shodli, že největší a nejzásadnější funkcí SDH je zabezpečování kulturního života v obci. Dle nich je to právě sbor, který tvoří kulturní a společenskou složku obce. SDH je také vnímán jako „pomocná ruka“ obce. U této funkce se také ukázalo, že obec a SDH spolu úzce spolupracují a vychází si navzájem vstříc. Další funkce, kterým respondenti věnovali pozornost, jsou například zabezpečování požární ochrany, práce s mládeží a požární sport. SDH se však ale angažuje i v oblasti propagace obce a vytváří jakýsi nástroj pro stmelování obyvatel.

Význam, který má SDH, dle respondentů, pro život v obci spočívá právě v již zmíněné kultuře a kulturním životě, který se pojí s tímto spolkem. Z odpovědí obou skupin respondentů bylo patrné, že hasiči jsou téměř v naprosté většině případů spojováni s organizátory a iniciátory kulturních a společenských akcí, které jsou pro obyvatele hodně důležité. Na těchto akcích se mohou setkávat a stmelovat se tak v kolektiv občanů. Tento význam je zakotven i v zásadách o občanské společnosti, tedy že sdržování občanů vede ke smelování a budování pevné sociální komunity. Otázky na význam SDH pro život v obci se

v odpovědích respondentů z velké míry zrcadlily v první výzkumné otázce, která byla orientována na funkce.

Při třetí výzkumné otázce se ukázalo, že hlavními aktéry v SDH Stránecká Zhoř jsou mladí hasiči (20-30 let). Hlavní roli zde zastává především zvolený výbor, který se pravidelně schází a odvádí nejvíce práce. Ovšem respondenti zmiňovali i ostatní členy (starší i mladší), tudíž ve výsledku lze říci, že z velké části mají všichni zásluhu na fungování celého sboru v obci. Členové mezi sebou budují sociální pouta a hodnoty díky sociálním interakcím. To vše jim umožňuje právě členství ve sboru a potvrzuje se tak tvrzení ze s.15 o sociálním kapitálu.

V poslední výzkumné otázce jsem zjišťovala, jak vnímají SDH obyvatelé obce. Z výzkumu je patrné, že sbor je u místních obyvatel velmi uznávaný a celkově je jimi kladně hodnocen. Je považován za nejdůležitější článek spolkové činnosti v obci. Dle odpovědí respondentů zastává tento spolek mnoho práce ve všech ohledech a rozhodně má své místo v občanské společnosti obce Stránecká Zhoř.

Seznam literatury

Tištěná literatura

Bernard, H. Russell. 2006. *Research Methods in Antropology*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers.

Brokl, Lubomír. 2002. *Hledání občanské společnosti*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky

Dohnalová, Marie, Jaroslav Malina, Karel Müller. 2003. *Občanská společnost: Minulost – současnost – budoucnost*. Brno: Nadace Universitas Masarykiana.

Hendl, Jan. 2005. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál.

Hloušek, Jan. 2006. *Problematika zakládání organizací v sociální oblasti*. Hradec Králové: Gaudeamus.

Kolektiv autorů. *Kronika Sboru dobrovolných hasičů Stránecká Zhoř*.

Majerová, Věra, Tomáš Kostecký, Luděk Sýkora. 2011. *Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina*. Praha: Grada. s. 12

Makovský, Vladimír, Ludvík Vlach. 1998. *Stránecká Zhoř: Kochánov-Frankův Zhořec-Nová Zhoř včera a dnes : 700 let 1298-1998*. Stránecká Zhoř: Obecní úřad.

Nekvapil, Václav. 2008. *Občanská společnost*. Praha: Vyšší odborná škola publicistiky.

Skovajsa, Marek a kol. 2010. *Občanský sektor: Organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál.

Stachová, Jana. 2008. *Občanská společnost v regionech České republiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Internetové zdroje

Co je občanská společnost? [online] [cit. 10.4.2016]. Dostupné z:

http://www.hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2013/elerning/co_je_obcanska_spolecnost.pdf.

Dohnalová, Marie. 2005. *Definice neziskového sektoru, sborník příspěvků z internetové diskuse cvns – Občanský sektor*. [online] [cit. 23.2.2016]. Dostupné z:

http://cvns.econ.muni.cz/prenos_souboru/is/soubory/web/138-scan22-definice-neziskoveho-sektoru.pdf

Frič, Pavel. 2016. *Dílčí studie pro Konceptci politiky vlády vůči nestátním neziskovým organizacím do roku 2020 na téma: „Občanská společnost a definice NNO, vývoj, stav a trendy.“*. [online] [cit.17.6.2016] Dostupné z:

http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_fric_pro_web.pdf

Haken, Roman. 2005. *Definice neziskového sektoru, sborník příspěvků z internetové diskuse cvns – Třetí sektor*. [online] [cit. 23.2.2016]. Dostupné z:

http://cvns.econ.muni.cz/prenos_souboru/is/soubory/web/138-scan22-definice-neziskoveho-sektoru.pdf

Obec Pavlínov. *Myslivecké sdružení Pavlínov – Stránecká Zhoř* [online] [cit. 5.4.2016]

Dostupné z: <http://www.pavlinov.cz/page.php?page=myslivci&zobrazfoto&alb=1&foto#tabs-2>

SK Stránecká Zhoř. [online] [cit. 4.4.2016] Dostupné z: <http://hokejsz.webnode.cz/>

Obec Stránecká Zhoř. *O obci* [online] [cit. 5.4.2016] Dostupné z: <http://straneckazhor.cz/o-obci/ds-50/p1=52>

Šourek, Mojmír. 2008. *Stručné úryvky z historie hasičstva nejen na Kutnohorsku*. [online]

[cit. 3.1.2016]. Dostupné z: [http://www.sdh-](http://www.sdh-ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=16)

[ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=16](http://www.sdh-ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=16)

Přílohy

1. Ukázka rozhovoru
2. Kódovací tabulka – členové SDH
3. Kódovací tabulka – obyvatelé Stránecké Zhoře
4. Tabulka kategorizace podle výzkumných otázek
5. Karty respondentů
6. Tabulka ekonomických subjektů v obci
7. Obrázky

ROZHOVOR 1

Pan Antonín (50)

1 – Nejdříve bych ti chtěla přiblížit, proč jsem tě vůbec oslovila na rozhovor, protože v mojí bakalářské práci, která má název Sbor dobrovolných hasičů ve Stránecké Zhoři a jeho role v občanské společnosti, teďka provádím výzkum, abych se dověděla jaká ta role tedy toho sboru je a jak to tedy celý je. Tak jestli souhlasíš, začnu se tě teda ptát a budu to nahrávat, abych s tím mohla dá pracovat.

2 – Souhlasím

1- Na začátek by mě zajímalo, jak dlouho žiješ ve Stránecké Zhoři

2- Padesát let

1- Padesát let, takže od narození?

2- Od narození, ano.

1- Líbí se ti tady?

2- Líbí, jinak bych tady nebydlel.

1- A dovedl by sis představit, že žiješ někde jinde?

2- Tak dycky je možnost zvyknout si na něco jinýho, ale v podstatě tady su vod narození a líbí se mi tady no.

1- Co se ti tady tak líbí?

2- Co se mi tady líbí? No tak prostředí, vůbec vývoj tý obce jak se tady to vyvíjí, co se tady podařilo, co je potřeba ještě dodělat nebo upravit nebo zrekonstruovat a tak dál no.

1- Vyhovuje ti tady ta velikost tý obce, nechtěl bys žít někde ve větším nebo?

2- V podstatě velikost naší obce mi vyhovuje. Zase tady ta velikost týhle obce umožňuje to, že ty lidi jsou tady k sobě jakoby blíž, čím větší obec tím víc jsou ti lidi od sebe dál a je problematický něco vůbec zorganizovat, co se týče kultury a jinejch věcí.

1- No a jak bys teda charakterizoval to dění v obci?

2- Jak bych charakterizoval dění v obci? No tak určitě je dobrý, že tady funguje několik spolků, jako jsou hasiči žejo, myslivci, chovateli no a v podstatě se všichni nějakým způsobem podílí na kulturním životě vlastně týhle obce a co je myslím si důležitý, že v podstatě ehmm tím že spolky vlastně oslovují i mladý lidi nebo větší.. vlastně i mladý lidi tak tím vodvádíjou

pozornost jenom vod toho konzumního světa no a může se vlastně zapojit vlastně do činnosti vlastně ke každému co je nebo co je vlastně každému spolku vlastní no.

1 – No a tak co teda dělaj ty spolky? Když už jsi jmenoval spolky.

2 – No hlavně, no tak hlavně myslivci, tam je ochana přírody, ochrana přírody a krajiny žejo v zimě, když vezmeme třeba ty myslivce, tak v zimě chodíjou zakrmovat zvěř, tlumíjou škodnou zvěř, pomáhají vlastně vysazovat stromky, takže pomáhají nebo upravují krajinu, no a to samý třeba dá se říct o chovatelích, ty se zase starají vo, aby emm, vlastně v podstatě nevyhynuli některý druhy zvěře žejo, nebo zvířat, joo, to znamená, že tady v obci vlastně působí líheň na kuřata, žejo, kam to zase do tý líhně se zase chodíjou dívat děcka z mateřský školky jak to vlastně funguje, jak je vajčko, když už je kuřátko čerstvě vylíhlí, potom, když už je vlastně připravený na prodej, no a co se týče hasičů žejo, tak to je vlastně nedílná součást vlastně každý obce, protože za první se starají jakoby vo kulturní dění v obci a za druhý což vlastně je to nejdůležitější proč ty hasiči teda tady jako sou, tak vlastně se připravují řešit krizový, krizový záležitosti co se týče požární ochrany žejo.

1- no a řekl bys, že ti tady něco chybí? Nebo vidíš někde u ostatních obcí, co třeba ve zhoří schází, co by tady mohlo bejt?

2- No ve Zhoří určitě schází jakoby kulturní zařízení, sice my tady máme nějaký vejletišti, ale v podstatě to je pro akce který je nebo tam ty akce se dají dělat za předpokladu že je pěkný počasí a v letním období, co je pro nás problém, tak je kulturní vyžití vlastně na zimu, kdy není to v podstatě kde dělat takovýdle akce jako joo a druhá věc potom co mě tady trochu chybí ještě větší zapojení mládeže a rodičů těch mládeže, protože né každej má chuť vlastně se do tohoto dění zapojit a nějakým způsobem přispět svým dílem, jsou tady v obci i lidi, který zkrátka chcou jenom se přijít pobavit a ale tím to končí prakticky.

1- A ty se zapojuješ?

2- No já se zapojuju až moc (smích)

1- Jakým způsobem se zapojuješ?

2- No tak vzhledem k tomu, že tady dělám starostu, starostu v obci tak musím, nebo ne musím, ale většinou všechno všechno jde tak trošku jakoby přes obec a přes obecní úřad, kdy vlastně my musíme zorganizovat a zabezpečit různý ty kulturní akce žejo, protože jedna věc je vymyslet tu akci a druhá věc je tu věc vůbec uspořádat a zorganizovat

1- A když jsi mluvil o spolcích, že ty mladý se moc nezapojou, tak myslíš, že kdyby tady byl nějakej spolek, který třeba já nevím sportovní nebo že by ti mladí se zapojovali víc?

2- Tak sportovní oddíl tady je jakoby joo, jsou tady hokejisti, žejo, hrajou tady městskou ligu, ale protože, dá se říct že nejsme tak daleko od nějakých větších měst, třeba velký meziříčí je sedum kilometrů kde určitě těch tý spolkový činnosti je větší možnost, prostě víc, větší možnosti, ale samozřejmě že když bysme vzali v potaz, že jsme k větším městům nebo k městům velkej jako je Jihlava, Žďár nad Sázavou, Třebíč všechno tak do třiceti kilometrů tak přeci už je to vomezený kde tajty velký města mají tělocvičny, haly, zimní stadiony, plavecký bazény a tajtodle, což v obci není žejo, takže tady je problém ten už s dopravou aby někdo se vůbec do těch kroužků dostal vlastně po školy no

1- No a ty sám seš v nějakým spolku?

2- Já su ve sboru dobrovolnejch hasičů.

1- Seš ve sboru jo?

2- ehmm

1- Takže do toho vidíš taky.

2- No tak, já si myslím, že do toho vidím poměrně dost (smích).

1- No a když jsme teda u těch hasičů, ještě jednou si teda řeknem, co teda ty hasiči všechno dělaj?

2- No tak primárně proč vlastně jsou hasiči, to už jsem říkal vlastně, založený tak je to příprava vlastně a je to vlastně příprava vlastně na krizový situace, n řešení krizovejch situací žejo, protože hasiči jako takový mají zásahový jednotky a v případě požáru, povodní nebo nějakých nehod kdy jim můžeme bejt jako, protože jsme jé-pé-ó pětka takže jsme, můžeme bejt povolání prakticky kamkolik, ale primárně musíme zasahovat v katastru našich obcí žejo.

1- No a jak hodnotíš ty jejich aktivity? Daří se jim nedaří se jim...

2- Tak já si myslím, že v rámci našejch možností a možností jejich, že se jim daří poměrně slušně. Co můžu jakoby vyzdvihnout v posledních letech tady nebyl žádný požár, takže i tím, že ti hasiči vlastně provádí nějakou tu spolkovou činnost a vůbec se starají o problematiku, co se týče požární ochrany tak zatím tady k nějakému většímu problému jakoby nedošlo žejo, vobčas k nějakému zahoření na poli nebo tak to je v podstatě normální stav běžného života žejo.

1- No a kdo si myslíš, že v rámci té organizace u těch hasičů.... je to jakoby kolektivní práce nebo je to spíš práce mladejch nebo těch starších?

2- No tak v každým,..jakoby měla by to bejt vždycky kolektivní práce joo, ale v každým jakoby v tom spolku ať je to spolek nebo jiný společenství, tak musí být vůdčí typ jeden, dva, tři, ale většinou tak aspoň ten jeden vůdčí typ, kterej zkrátka dokáže ty vostatní strhnout pro tu svou činnost joo..

1- No a tady to je teda kdo podle tebe?

2- Konkrétně to se nedá říct,..protože když řeknu konkrétně, protože když řeknu že to je třeba starosta sboru, tak můžu poškodit ty ostatní jako, to se tak nedá říct, jako ale je fakt, že jako nový nově zvolený vedení vlastně, z řad mladších vlastně, kteří jsou věkově sobě jakoby blíž tak se to určitě posunulo i k lepší organizaci,protože každá generace vidí určitý věci nějak jináč, to znamená, že ti mladí to tedka vidí, co by se dalo nebo co by se mohlo udělat urřčitě jinejma vočima než ta stará garda žejo.

1- No a ti staří teda fungujou pořád, zapojujou se?

2- Tak zapojujou se, zapojujou se určitě.

1- Jak?

2- No tak při pořádání některých těch sportovních akcí, jak dozorová nebo jsou rozhodčí při soutěžích jako je ten regional kapy a různý hasičský soutěže, takže ať už je to materiálně jako že pomáhají budovat nebo připravovat to sportoviště, připravit to na ty závody nebo pak po nich poklidit, tak jsem říkal, že se zapojujou do toho rozhodování rozhodčí a vlbec do tý přípravy, tak dělají to hlavně ze svých možností a hlavně časových možností žejo.

1- A jak hodnotíš mládež, děcka ve spolku? Když to porovnáš s těmi léty, kdy ty jsi byl ve spolku? Kolik tam seš vlastně let v tom spolku?

2- Jéjdamane vod nějakýho osmdesátýho třetího? Už ani nevím, už jsem tam spíš jako inventář (smích).

1- A když to vidíš teďka..je dobrý, že tam ty děcka jsou nebo..

2- Samozřejmě že je to dobrý ale vono to bylo dycky jako jo, byla zase partia těch starších chlapů, který vlastně byly v tý době mladší jak já, nebo byly ve stáří dnešního vedení jo, a ty lidi taky dokázaly nadchnout vlastně nás mladý jo, kdy já jsem nastupoval já nevím ve třinácti ve čtrnácti letech jsem vlastě přiházel k hasičům, dokázali nás podchytit natolik že nás to bavilo, že jsme byly rádi, když jsme jim mohli smotat hadice nebo jsme jim mohli nějak pomoci a tím vlastně v nás vychovávali pokračovatele jejich a vlastně to samý jsme předávali těm dalším, tomu dnešnímu vedení žejo..

1- No a když se podíváš na ty dnešní děcka co jsou ve spolku, myslíš, že mají od rodičů podporu?

2- Já si myslím že se to nezměnilo od tý doby co my jsme vychovávali tu dnešní mládež my, ale i tenkrát se museli ty děcka na ty závody nějak dopravovat a ty rodiče je tam dováželi, samozřejmě dneska je ta doba někde úplně jinde, jsou mobilní telefony, doma má každej jedno, dvě, někdy i tři auta v baráku, tak je tam můžou kdykoli dovézt, ale je to spíš o tý ochotě, ale jsou to vlastně dalo by se říct děti těch roičů, kteří se dřív víc zapojovali do tohodle spolkového života.

1- No tak si myslíš, že neříkají takový ty fráze – jé, ty deš zase do hasičů, dělej radši něco doma a podobně..

2- To né, já si myslím, že spíš v podstatě dneska ty rodiče, nééže by nevedli děcka k tomu, aby doma něco dělali, ale tý práce teďka doma tolik není, jak bejvávalo za našejch mladejch let jo, jako dneska si myslím, že ty rodiče jsou spíš rádi, že ty děcka jdou do nějakýho takovýho spolku a v podstatě abych to řekl v uvozovkách, neflákali se někde jen tak z bůh darma po obci nebo někde jinde.

1- A když ty děcka mají někde ty souteže, jezdí se třeba rodiče podívat na ty jejich úspěchy..

2- Určitě, určitě jooo, vono to bejvávalo dycky a je to zase znova a je to zase tím, že ta dostupnost s těma autama je zase jiná, daleko vyšší, než bejvávala za našejch mladejch let, ale i tenkrát, když byla hasičská soutěž v obci, tak to byla v podstatě událost jo, kam se sjížděli vlastně všichni, který požární sport zajímal, tak s blízkyho i širokýho okolí a samozrejme dneska když si vzpomenu, my jsme tenkrát jezdívaly v rámci okrsku a teď se jezdí vlastně v rámci celýho okresu, tak v tom je určitě změna a i to materiální zabezpečení soutěžících je na vyšší úrovni než bývalo.

1- A je někde možnost sledovat dění u hasičů, jejich úspěchy, mají možnost lidi nebo všichni dovědět se o nich něco víc?

2- Tak mají, tím že jsou dneska ty nové technologie komunikační, ať jsou to mobily, fejsbůky, internetové stránky ať je to obcí nebo i sboru hasičů, takže tam jsou všechny ty informace, který lidi můžou čerpat,..říkám za našejch mladejch let to nebyvalo.

1- A hasiči mají nějakou stránku?

2- No hasiči jakoby svou stránku o tom nevím, že by měli, ale můžou využívat jakoby stránku obce.

1- A využívají ji?

2- Tak k prezentaci nějakých soutěží tak jo, ale dovedl bych si představit, že by se dalo využívat i ve větší míře a s tím, že by si hasiči třeba vytvořili i svoje vlastní stránky, protože dneska to není tak finančně náročný, aby třeba já nevím i ty internetové stránky měli,...a říkám, já nejsem sice kovanej v takovejch technologiích, ale možná spíš víc využívají ty fejsbuky a já nevím něco jinýho, ty sociální sítě do kterejch já nevidím, žejo a ani se to nehodlám učit.

1- A pro ty starší co třeba nemají ten internet, mají možnost něco takovýho někde shlédnout?

2- Tak mají, na obecní vývěsce tam pravidelně prezentují svou činnost hasiči, ať je to tabulka umístění v regional kapu a plamenu a vůbec kolem toho dění co se děje co připravují, co dělají, takže to je další možnost, kterou můžou využívat a co vím, tak využívají i periodika, jako jsou týdeník velkomeziříčko nebo žďárskéj deník takže to jsou další věci, kde se můžou prezentovat a odkud můžou lidi vlastně čerpat.

1- Ještě se tě zeptám, jaký má sbor vůbec vztah s obcí, myslím tím s tebou jako se starostou, zastupitelstvem a vůbec takhle obecním úřadem? Je podporován? Existuje vzájemná spolupráce?

2- jak bych to odprezentoval,...určitě ze strany obce spolek je podporovanej, a podporovanej si myslím, dle našich možností i masivně.

1- Dokážeš uvést nějaký příklad?

2- Tak přispíváte jim na činnost a vůbec na vybavení té zásahové jednotky žejo, když to vezmu v posledních letech přestavěli se garáže na novou hasičskou zbrojnici, pořídilo se nový auto zásahový, nová hasičská sřikačka žejo, co se týče voblečení, zásahové jednotky mají obleky předepsaný včetně přileb, to jsou věci který zkrátka si sbor není schopen sám zajišťovat, to všechno hradí obec a já si myslím, že z větší části mají podporu jak zastupitelů, samozřejmě se najdou i kritici, kteří říkají, že by se tomu dalo věnovat daleko víc ty své činnosti, ale musíme si uvědomit, že sbory dobrovolnejch hasičů jsou pomocná ruka profesionálním hasičům, protože nemůžeme srovnávat profesionální hasiče, kde mají dýchací přístroje a já nevím další vybavení a tady ty chlapi, dobrovolní hasiči to dělají po práci vlastně až jo, takže tady jde o to, že ty profesionálové přijedou, když je nějaká mimořádná událost, udělají vlastně to gró, ale potom to dohašování a ty další pomocný práce, to je práce tady těch dobrovolnejch hasičů a to je potřeba aby si všichni tady ti kritici uvědomili, že dyž potom se něco takovýho tady stane tak jsou zapojeni i několik dní v kuse,

kdy ti vostatní se dívají v podstatě třeba doma na televizi a taj tydle chlapy dohašujou požářiště nebo ho hlídají žejo.

1- Takže ze strany obce mají podporu

2- Určitě mají

1- A vracejí to nějak pak tý obci?

2- Tak vracejí to tím, že v podstatě využíváme jejich pomoc při pořádání našich kulturních akcí, který pořádá obec, kdy tam zajišťují ten požární dohled, pomáhají nám při přípravě kulturních akcí a podílí se vlastně i na tý kultuře samotný, že pořádají pro děcka maškaru, mikulášskou nadílku, a ať už to jsou třeba i ty soutěže, který vlastně dělají při tom poárním sportu jo a samozřejmě upozorňují potom nás na nějaký nebezpečí, kdy může bejt třeba nějaký problém, třeba nás postihuje větší voda při náhlých povodních, tak nás upozorníjou že támhle je něco spadenýho, že by to bylo potřeba odstranit a další

1- Chodí třeba na brigády?

2- Tak v rámci obce, co obec potřebuje, tak využíváme samozřejmě jejich pomoci, ale potom voni pro svoji vlastní činnost musíjou zabezpečovat brigády svoje, takže co já vím, protože jsem teda taky u hasičů, tak se chodí na brigády třeba do zemědělského družstva, ať sbírat kamení nebo roznášet jedový nástrahy po poli pro myši, za mejch mladejch let jsme chodili i sklízet seno a tak podobně.

1- Jaká je účast na těch brigádách vrámci těch členů?

2- No vzhledem k tomu, že čítáme nějakých přes padesát lidí, tak se většinou zúčastňuje tak do těch dvaceti lidí jo takže samozřejmě by ta účast mohla bejt vyšší, ale musíme brát v potaz , že né vždycky můžou bejt ty členové jakoby se těch brigád zúčastňovat jo, třeba při sběru kamene, nemůžou být třeba mladší děcka než patnáct let takže..jo a to znamená, že členové dobrovolnejch hasičů jsou i veteráni vlastně chlapy, kteří dneska mají přes sedmdesát let a po takovým člověku nemůžem mvlastně chtít, aby chodil celej den za traktorem a sbíral kamení žejo, takže když bych mohl sronat účast těch co by mohli jakoby se zúčastňovat těch věcí, myslím si že by to mohlo bejt vo takovejch deset minimálně lidí víc oproti normálu.

1- No a ještě ti položím závěrečnou otázku celkoou tu spolkovou činnost v obci hodnotíš jak..je dobrý to podporovat? Je jí dostatek?

2- Záleží, co to je dostatek no, vono někdy ,když se udělá pět akcí za rok tak že je to dostačující, někdy můžeme říct že to je nedostačující jo, takže vono záleží,..spíš je důležitý udělat já nevím těch akcí míň jo, a aby se tam sešlo co nejvíc lidí, pro který se to tady v tý obci dělá, protože dělat dvacet akcí za rok a aby se toho tam zúčastňovalo pět šest lidí, to jako nemá smysl.

1- A zatím se zúčastňují jak občani

2- Tady právě záleží, jak je ten program nastavenej atraktivně jo, bývají třeba ty myslivecký dny, to je já nevím třeba o kolo těch padesáti možná i vosumdesáti lidí, třeba ty svatováclavský vohně, to už se převrhlo, že už tady máme pomalu pět set lidí co se týká

hasičských soutěží, ty jsou navštěvovaný hojně ale potom třeba tady jsou akce jako velikonoční nebo vánoční tvoření se tady zajišťují naše ženy a tam bývá účast třeba deset lidí, takže tady je spíš potřeba popřemejšlet, který ty akce udělat tradiční, aby se udělali atraktivní pro ty lidi.

1- No a je tady vlastně vystavěná nová zóna už několik let, jak ti novousedlíci se zapojují v té činnosti spolkový, máš přehled, jestli jsou členy v nějakém spolku nebo se účastní těch akcí?

2- Řekl bych podle mého soudu, že do spolkový činnosti se zapojují spíš jejich děti, jakoby rodiče těchto dětí spíš využívají dá se říct servisu tady těch spolků, kde je teda navštěvují tak tyhle akce, ale ve větší míře, že by se zapojovali do příprav těchto akcí, to se neděje, to tak není.

1- Tak to bude teda asi tak všechno, já ti děkuju, že sis na mě udělal čas a ještě tě na závěr poprosím o několik osobních informací jako je jméno, věk vzdělání.

2- 50 let, Střední odborné učiliště strojírenské, momentálně už třetí období zastupuji obec navenek, takže tady dělám starostu.

1- Tak děkuju moc za příjemný rozhovor

2. Kódovací tabulka – členové SDH

ČLENOVÉ SDH	
IDENTITA S SDH	<ul style="list-style-type: none"> > takovejch sedum, vosum let, houby deset...2006 > kamarádi no, aby nás bylo víc > otec byl zasvobodna, ale ještě v Lavičkách > je nás tam hodně lidí, se kterejma se člověk baví, jinak bych tam asi ani nebyl > su evidovanej vod roku padesát vosum, ale já už jsem byl dřív > je to šedesát let > měl jsem mládež, vlastně velitel mládeže > tady to byla taková historie
AKTIVITY SDH	<ul style="list-style-type: none"> > momentálně skoro všechno > vo kulturu, zábavy > taneční zábavy, čistá vysočina se poklízí, pomoc u obce, maškara, akce různý > pořádání vbec těch soutěží > dřív se hráli hodně divadla > činnost co vidím, tak je to soutěže, seznámení s tou technikou > mají poslání chránit majetek a zabránili požárům > kulturní činnost, jsou tu zábavy na veletišti > důležitý je, že soutěžíjou > sběr odpadků > dneska ta halvní činnost soutěže, v rámci požární činnosti
PROSPĚCH OBCI	<ul style="list-style-type: none"> > pracovní silou > bourání chalupy, křídlica sundávání > člověk se aspoň setkává, má důvod vylézt z baráku > aji vokolo tý obce se udělalo hodně, vokolo úklidu, stavbách, jakoby akce zet, jo, že se naběhne > hlavně je tady zásahová jednotka, kdyby něco > je to pro lidi, tím se obec dostává do paměti občanů > je tady na určité úrovni ta kultura > pro oživení toho života v obci > je tam ta kultura
VZTAHY S OBCÍ	<ul style="list-style-type: none"> > no jako dobrej > s těma penězma pomáhá > myslím, že je to vzájemný, že něco za něco > myslím si, že vobě strany jsou spokojený > starosta obce nás nevyužíval defakto tolik jako teď > já mám vztahy s obcí dobrý a hasiči taky pochopitelně > stará se o jejich vybavení, oblečení, techniku, hadice, stříkačka, auto na přepravu > určitě se hodně změnilo > tenkrát říkám mu, potřebuju aspoň dvoje hary...vždyť si je běžte koupit > určitý brigády pro obec taky dělají > musí se podporovat, protože je tam ten benzín, spoteba, elektrika, voda,...
VNÍMÁNÍ/ZAPOJENÍ OBYVATEL	<ul style="list-style-type: none"> > třeba naši furt nadávají, že furt to máš brigáda, to máš sobota pryč

	<ul style="list-style-type: none"> > na zábavy nebo tadytodle, to se zúčastňují > dá se říct, že v hojném počtu > no spíš ti starší > na zábavy chodí hlavně z těch mladších, ale z novějších taky chodí > dá se říct, že účast je hojná > hlavně ti mladí joo, my se díváme už jen z povzdálí > těžko já můžu říct, měřítkem je pro kolik bylo platících > jsou jedni z nejuznávanějších spolků
<p style="text-align: center;">POVĚDOMÍ OBYVATEL O SPOLKU</p>	<ul style="list-style-type: none"> > něco je na tý nástěnce > myslím, že i něco na internetu je > nevím, že by měli stránky > nebylo by na škodu pochlubit se > zviditelňují se, že pořádají ty soutěže, ale i kulturou > mezi lidma to má vekej ohlas > pokud mají zájem, tak se to dozví > jsou i tací, kteří se vo hasiče nezajímají > přihlásili se do soutěže od Radiožurnálu, ta ještě probíhá, jak to dopadne se neví
<p style="text-align: center;">SPOLUPRÁCE S JINÝMI SPOLKY</p>	<ul style="list-style-type: none"> > trochu s tím Kochánovem, voni měli školení, tak nás pozvali > akce pořádá každý sám za sebe > když byla ta Františka Stránecká, tak defakto s něma > jediné snad při kulturní činnosti, domlouvání, aby se to nestřetlo > dohromady né > hasiči měli svou činnost a myslivci taky svou činnost
<p style="text-align: center;">INTERNÍ ORGANIZACE</p>	<ul style="list-style-type: none"> > ti aktivní jo, co choděj na schůze, na brigády, tak ti určitě > dávají do toho dost > tedka těch pasivních je tam víc > jsou staří ti chlapi, co už to mají defakto za sebou > naše parta těch deseti lidí dá se říct, ti se zapojujou do všeho > zlepšení organizace > dřív nikdo pomalu nedal vědět, co se bude dít > je tam taková lepší atmosféra > jsme defakto skoro všichni staří > za starýho to byl takovej zmatek > je v těch věcech pořádek > že toho je tady víc, aji to mnohem víc baví > dřív byla špatná domluva s tím vedením > choděj většinou ti aktivní, nás deset, ti starší mají prácu doma, nezúčastňují se > už se jim neříká > hodně děcka chodí > už nejsem moc aktivní, protože jsem měl úraz > důležitá činnost toho výboru > ve Zhoří fungujou dobře > ti starší mají taky svůj úkol, svoje poslání, funkci, třeba příposledním rozloučením se členem > starší dělají rozhodčí činnost, zapisovatele, vyhodnocování pořadí
<p style="text-align: center;">ŽENY V SDH</p>	<ul style="list-style-type: none"> > kdyby chtěli, tak že by nebyl žádný problém > tenkrát ta iveta něco říkala, ale pak z toho sešlo > kdyby se něco zbuntovalo, tak že by něco bylo > bylo by to ozdobou ale hodnotiti to...

	> dřív tu nebylo
DĚTI V SDH	<ul style="list-style-type: none"> > jak e přistěhovali lidi, tak je o to větší zájem > když jsme začínali my, neměli jsme defakto nic, teďka jsou někde jinde > tady jsme úplně začínali jako děcka > pokrok tam je > všechno mají noví, novou mašinu > my jsme se nez)častňovali tadytěch soutěží, měli sme to jako takovej doplněk > teď už z toho je jakoby sport > už toho je fakt hodně těch soutěží a všechno > rozhodili sítě do školy > když tam to voni nemají, tak jdou k nám, to mají kousek > aspoň je nás víc, těch děcek > vyhrávaj teďka jo nejvíc > byli myslím i druhý, velkej úspěch > jinak by tam ty děcka nechodili, kdyby je vod toho vodrazovali > když jsou tady poblíž, tak je tam je vidět, fandíjou a tak něco > každej tejden nejezdíjou, mají jinej program > když je to v místě, tak se všichni přijdou podívat, podpořit > vychází každej tejden soutěž > to je výborný, souhlasím, děti to berou a mají zájem > věřím, že mají podporu > řeči můžou bejt, ale každopádně je to dobře

3. Kódovací tabulka – obyvatelé Stránecké Zhoře

OBYVATELÉ STRÁNECKÉ ZHOŘE	
IDENTITA S OBCÍ	<ul style="list-style-type: none"> > čtyřicet let to bude > od narození > padesát let > šestnáct let > přivdala jsem se sem > já jsem se tady totiž narodila > pak jsem se sem vrátila v roce osmdesát devět > ráda se sem vracím > moc bych si nedokázala představit žít někde jinde > jsem typ, co se rád drží v místě, kde vyrůstal > mám tady kořeny > jsem tady s tím svázaná jako hodně > asi bych těžko dokázala odejít > nechtechtěla bych žít nikde jinde, to myslím smrtelně vážně > teď už jsem tady natrvalo
SPOKOJENOST S ŽIVOTEM V OBCI	<ul style="list-style-type: none"> > líbí se mi tady > je to na hlavní trase mezi dvěma městy > není to nikam daleko > není to zase žádná malá vesnice > že tady mám přátele od útlého věku > člověk je tady na to zvyklý > je tu příroda > vesnice je hodně aktivní > vybudovali se tady kurty > chybí mi tady ten kulturák > líbí se mi prostředí, vůbec vývoj té obce, jak se tady to vyvíjí > v podstatě velikost naší obce mi vyhovuje > lidi jsou tady k sobě jakoby blíž > schází tady kulturní zařízení
CHARAKTERISTIKA DĚNÍ V OBCI	<ul style="list-style-type: none"> > funguje tady několik spolků > všichni nějakým způsobem podílí na kulturním životě této obce > dělají se tu akce pro lidi, dost se tady buduje > lidi dneska moc nejsou zvyklí chodit na ty hromadné akce > dneska je to tak, že lidi jsou nastavení tak, že čekají, že je někdo bude bavit > chybí tady něco pro ty lidi, třeba zábava pro ty starší > lidi se do některých věcí nezapojují > chybí mi tady něco takového, aby se ty děcka naučili víc scházet > když si vzpomenu, tak svatej václav, volejbalovej turnaj,

	na pouť fotbal, čištění vysočiny, maškara, čerti
ZAPOJENÍ OBYVATEL DO DĚNÍ V OBCI	<ul style="list-style-type: none"> > já se zapojuju až moc > trochu mi tady chybí ještě větší zapojení mládeže a rodičů tý mládeže > né každej má chuť se zapojit a nějakým způsobem přispět svým dílem > jsou tady v obci i lidi, který zkrátka chcou jenom se přijít pobavit, ale tím to končí prakticky > ti noví pokud, se chtějí zúčastnit, tak se přijdou podívat > zóna je dost specifická tím, že ty lidi nejsou odsud, tak se někteří nezapojou vůbec > kdo má nějakej vztah ke Zhoři nebo z toho manželskýho páru > je to daný třeba i tím, že děti nechodíjou s těma ostatníma do školy, rodiče jsou zaměstnaní někde jinde > bydlíjou v tom svém domečku, ale do ostatních věci se nezapojou > stoprocentně usedlíci, protože to znaj už od mala
SPOLKY V OBCI	<ul style="list-style-type: none"> > hasiči, žejo, myslivci, chovateli > funguju tady sportovci, poslední dobou hodně funguju i hasiči > třeba myslivci > hasiči > vím, že jsou tady hokejisti, že jsou tady hasiči, bejvalo tu Sdružení Františky Stránecké, to si myslím, že teď už moc nefunguje, jsou tady myslivci a jinak snad nevím > neaktivnější jsou podle mě dneska ti hasiči > abych pravdu řekla o hokejistech toho moc nevím, že by takhle něco dělali > o hokejistech toho moc nevím, myslím si, že teď moc nedělaj > myslivci, tam je ochrana přírody a krajiny, v zimě chodíjou zakrmovat zvěř, tlumíjou škodnou zvěř, pomáhají vysazovat stromky takže upravují krajinu > chovateli se starají, aby nevyhynuli některý druhy zvěře, působí tady vlastně líheň kuřat, tam se chodíjou dívat děcka z mateřský školky, jak to funguje > hasiči, ty jsou nedílnou součástí každý obce, starají se o kulturní dění v obci a připravují se řešit krizový záležitosti, co se týče požární ochrany > myslivci dělali dětskej den > nejvíc toho tady zabezpečuju hasiči > dřív bývala Františka Stránecká, ale tam jsme se dohodli, že ty akce budem pořádat pod hlavičkou obce nebo za spolupráce hasičů
Názor na SDH	<ul style="list-style-type: none"> > u těch hasičů, chodíjou na brigády, dělají zábavy a podobně, ale zase si myslím, že pro tu starší generaci těch zábav je míň, ale tam ani není ta jistota, že by třeba došli > hasiči se podílejí na tom čištění kolem silnic, dělají zábavy, při maškarním průvodu vlastně organizuju, do čarodejnic, když obec potřebuje někde pomoc, třeba na tom zámečku > joo, hasičský soutěže > vím, že dělaj ty zábavy pořadaj hodně pro děcka funguju > pro obec je to teďka takovej článek, na kterej se dá spolehnout, když je potřeba, tak jdou > dělají veškerý kulturní akce, třeba na výletišti, čarodejnice zajišťuju, celej Regional Cup, teďka tu májku > když potřebujeme zajistit nějaký ten dozor (Václav, rozsvěcení stromu)

	<ul style="list-style-type: none"> > jdou do všech těch akcí > maškara > pokud to není vyloženě děcká akce, tak se zapojujou > chystá se výročí, to taky bude dobrý > otevření hasičky bylo bezvadný (třeba to promítání, ty starý fotky, to bylo hezký) > vůbec se starají o problematiku, co se týče požární ochrany > příprava na krizový situace (v případě požáru, povodní nebo nějakých jiných nehod > protože se o tý obci někdo dozví v jiných vesnicích nebo městech, kdo tady je, jak to tady funguje, jak to tady vůbec vypadá > komunikace mezi obyvateli, setkávání a budování lepších nebo nových vztahů normálně se třeba ani nepotkají, starší bábičky zjistí, kdo jsou ty děti, co vyrostly > mladěm ten volnej čas vyplní a smysluplně, když vidí, že potřebují finance, tak jsou ochotný pro to něco udělat > přišli bychom o spoustu akcí, kdyby tady nebyly > dá jim to jednání s lidma, s obcí, domlouvání se
<p style="text-align: center;">POVĚDOMÍ OBČANŮ O ČINNOSTI SDH</p>	<ul style="list-style-type: none"> > na stránky jsem se nedívala > obec vede tu fotogalerii, tam se vobčas podívám, ale nevím jestli bych to někde našla > je to třeba na vývěsce > nevím, jestli je povědomí občanů, že se tady něco dělá > předpokládám, že by to asi mohlo bejt na nástěnce u starosty a možná na stránkách > tím, že jsou dneska ty nové technologie komunikační, ať jsou to mobily, fejsbůky, internetový stránky > hasiči svou stránku o tom nevím, ale můžou využívat stránku obce > dovedl bych si představit, že by se dalo využívat i ve větší míře, tím, že by si hasiči vytvořili svoje vlastní stránky > možná spíš využívají ty fejsbůky, sociální sítě, do kterých nevidím > na obecní vývěsce tam pravidelně prezentují svou činnost hasiči > konkrétně hasiči si myslím, že tam odkaz nemaj a svoje webový stránky taky nemaj > nějaký odkaz na té obecní stránce by nebyl špatnej > ale mají nástěnku, ta nástěnka funguje a to je taky dobrý > využívají i periodika, jako jsou týdeník velkomeziříčsko nebo žďárskéj deník
<p style="text-align: center;">INTERNÍ ORGANIZACE SDH</p>	<ul style="list-style-type: none"> > vždycky to musí být, nebo měla by být kolektivní práce > musí být vůdčí typ, jeden, dva tři, ale většinou jeden, kterej dokáže strhnout pro svou činnost > nově zvolený vedení, kteří jsou věkově k sobě blíž, tak se to určitě posunulo i k lepší organizaci > každá generace vidí ty věci nějak jinak > staří se zapojujou určitě > za něj tolik těch akcí nebylo ani toho nebylo tolik pořádanýho a nebyly ani nové věci > vedení v mladejch rukou je vo hodně lepší > to co vidím je, že ty mladí jsou jako opravdu aktivní, že jsou vidět, že dělaj ty akce, že to je k lepšímu

	<ul style="list-style-type: none"> > nevidím do toho natolik, jak to mezi nima funguje uvnitř, ale vidím, že se scházejou > samozřejmě jsou to furt ty samý lidi, to je v každé organizaci > byl tam ten problém, že tam chyběla ta střední generace, tam byli mladí kluci a pak už ti opravdu staří páni, myslím si, že se jim to podařilo dobře překonat > na to že jsem měla někdy pocit, že to tam skřípe, tak dobrý > neodcházel nikdo ukřivděnej > myslím si, že je to jak ve všech spolcích, vždycky budou tahouni a vždycky se někdo poveze
DĚTI/MLÁDEŽ V ORGANIZACI	<ul style="list-style-type: none"> > mají podporu > rodiče jsou rádi, že vyplňují ten volnej čas a víjou, kde zrovna jsou a co dělají > vidíjou v tom smysl, že se tam hejbu, scházejou se, musí pracovat jako tým > rodiče je nemusíjou mít doma na krku, nemusíjou se jim tolik věnovat, věnuje se jim někdo jinej > děcka to baví, jinak by tam nechodili > když jdou děcka ze zóny, tak na sebe nabalíjou > je to vo tom, kdo s kým kamarádí > vím, že tam jsou nový děti > neodhadnu, jestli ty děti rodiče podporujou > když chcou jet děcka na soutěž, nemůžou jet chlapi > samozřejmě, že je to dobrý, ale vono to bylo dycky > dokázali nás podchytit, že nás to bavilo > vychovávají jejich pokračovatele > můžou je tam kdykoli dovést > dalo by se říct, že to jsou děti těch todičů, kteří se víc dřív zapojovali do tohodle spolkovýho života > rodiče jsou spíš rádi, že jdou děcka do nějakýho takovýho spolku a neflákali se někde z bůh darma po obci nebo někde jinde
VZTAH SDH S OBCÍ	<ul style="list-style-type: none"> > myslím, že maj podporu > mají jak finanční tak i tu morální, zázemí, že se jim snažíjou vyjít vstříc > podporu jim vrací tým, že vytváří, budují nějakou imidž, propagaci > když potřebuje obec někde pomoc, osloví hasiče, protože obec jim zase vychází vstříc, když oni něco potřebujou > myslím, že podporu mají > je škoda, že tam nesedí hasič > v zastupitelstvu by měl sedět hasič > někdo by se tam určitě dostal > ze strany obce spolek je podporovanej a podporovanej, dle našich možností masivně > přispíváme jim na činnost a vůbec na vybevení tý zásahový jednotky > v posledních letech se přestavěli garáže na novou hasičskou zbrojnici > pořídilo se nový auto zásahový, nová hasičská stříkačka > co se týče voblečení, který mají předepsaný, si zkrátka sbor není schopen zajišťovat, to všechno hradí obec

-
- > z větší části mají podporu jak zastupitelů, samozřejmě najdou si i kritici
 - > vracejí to tím, že využíváme jejich pomoc při pořádání našich kulturních akcí, kde zajišťují požární dohled, podílí se na kultuře samotný
 - > v rámci obce využíváme jejich pomoc

4. Tabulka kategorizace podle výzkumných otázek

KATEGORIZACE PODLE VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	
1) Jaký význam má SDH Stránecká Zhoř pro život v obci?	<ul style="list-style-type: none"> > spolek si myslím pro tu obec žije > momentálně skoro všechno > mladí lidi tím odvádějí pozornost od toho konzumního světa > všichni nějakým způsobem podílí na kulturním životě týchle obce > dneška je to tak, že lidi jsou nastavený tak, že čekají, že je někdo bude bavit > nejvíc toho tady zabezpečují hasiči
2) Jaké funkce má Sbor dobrovolných hasičů v občanské společnosti obce?	<ul style="list-style-type: none"> > pracovní silou > bourání chalupy, křídlice sundávání > člověk se aspoň setkává, má důvod vylézt z baráku > aji vokolo tý obce se udělalo hodně, vokolo úklidu, stavbách, jakoby akce zet, jo, že se naběhne > hlavně je tady zásahová jednotka, kdyby něco > je to pro lidi, tím se obec dostává do paměti občanů > je tady na určité úrovni ta kultura > pro oživení toho života v obci > je tam ta kultura > u těch hasičů, chodí na brigády, dělají zábavy a podobně, ale zase si myslím, že pro tu starší generaci těch zábav je míň, ale tam ani není ta jistota, že by třeba došli > hasiči se podílejí na tom čištění kolem silnic, dělají zábavy, při maškarním průvodu vlastně organizují, do čarodejnic > když obec potřebuje někde pomoc, třeba na tom zámečku > joo, hasičský soutěže > vím, že dělaj ty zábavy pořádaj > hodně pro děcka fungujou > pro obec je to teďka takovej článek, na kterej se dá spolehnout, když je potřeba, tak jdou > dělají veškerý kulturní akce, třeba na vyletišti, čarodejnice zajišťujou, celej Regional Cup, teďka tu májku > když potřebujeme zajistit nějaký ten dozor (Václav, rozsvěcení stromu) > jdou do všech těch akcí > maškara > pokud to není vyloženě děcká akce, tak se zapojujou > chystá se výročí, to taky bude dobrý > otevření hasičky bylo bezvadný (třeba to promítání, ty starý fotky, to bylo hezký) > vůbec se starají o problematiku, co se týče požární ochrany > příprava na krizový situace (v případě požáru, povodní nebo nějakých jinejch nehod > protože se o tý obci někdo dozví v jinejch vesnicích nebo městech, kdo

	<p>ady je, jak to tady</p> <p>funguje, jak to tady vůbec vypadá</p> <p>> komunikace mezi obyvateli, setkávání a budování lepších nebo nových vztahů</p> <p>> normálně se třeba ani nepotkají, starší bábičky zjistí, kdo jsou ty děti, co vyrostly</p> <p>> mladěm ten volnej čas vyplní a smysluplně, když vidí, že potřebují finance, tak jsou</p> <p>ochotný pro to něco udělat</p> <p>> přišli bychom o spoustu akcí, kdyby tady nebyly</p> <p>> dá jim to jednání s lidma, s obcí, domlouvání se</p>
<p>3) Kdo tvoří aktéry SDH ve Stránecké Zhoří?</p>	<p>> vždycky to musí být, nebo měla by být kolektivní práce</p> <p>> nově zvolený vedení, kteří jsou věkově k sobě blíž, tak se to určitě posunulo</p> <p>i k lepší organizaci</p> <p>> samozřejmě jsou to furt ty samý lidi, to je v každé organizaci</p> <p>> to co vidím je, že ty mladí jsou jako opravdu aktivní, že jsou vidět, že dělají ty akce</p> <p>> myslím si, že je to jak ve všech spolcích, vždycky budou tahouni</p> <p>a vždycky se někdo poveze</p> <p>> teďka těch pasivních je tam víc</p> <p>> jsou staří ti chlapi, co už to mají defakto za sebou</p> <p>> naše parta těch deseti lidí dá se říct, ti se zapojujou do všeho</p> <p>> jsme defakto skoro všichni staří</p> <p>> choděj většinou ti aktivní, nás deset, ti starší mají práci doma, nezúčastňují se</p> <p>> důležitá činnost toho výboru</p> <p>> ti starší mají taky svůj úkol, svoje poslání, funkci, třeba příposledním rozloučení se členem</p> <p>> starší dělají rozhodčí činnost, zapisovatele, vyhodnocování pořadí</p>
<p>4) Jak vnímají SDH obyvatelé obce?</p>	<p>> u těch hasičů, chodí na brigády, dělají zábavy a podobně, ale zase si myslím, že pro tu starší generaci těch zábav je míň, ale tam ani není ta jistota, že by třeba došli</p> <p>> hasiči se podílejí na tom čištění kolem silnic, dělají zábavy, při maškarním průvodu vlastně organizují, do čarodejnic, když obec potřebuje někde pomoc, třeba na tom zámečku</p> <p>> joo, hasičský soutěže</p> <p>> vím, že dělají ty zábavy pořádají</p> <p>hodně pro děcka fungují</p> <p>> pro obec je to teďka takovej článek, na kterej se dá spolehnout, když je potřeba, tak jdou</p> <p>> dělají veškerý kulturní akce, třeba na výletišti, čarodejnice zajišťují, celý Regional Cup,</p> <p>teďka tu májku</p> <p>> když potřebujeme zajistit nějaký ten dozor (Václav, rozsvícení stromu)</p> <p>> jdou do všech těch akcí</p> <p>> maškara</p> <p>> pokud to není vyloženě děcká akce, tak se zapojujou</p> <p>> chystá se výročí, to taky bude dobrý</p>

	<p>> otevření hasičky bylo bezvadný (třeba to promítání, ty starý fotky, to bylo hezký)</p> <p>> vůbec se starají o problematiku, co se týče požární ochrany</p> <p>> příprava na krizový situace (v případě požáru, povodní nebo nějakých jiných nehod)</p> <p>> protože se o tý obci někdo dozví v jiných vesnicích nebo městech, kdo ady je, jak to tady</p> <p>funguje, jak to tady vůbec vypadá</p> <p>> komunikace mezi obyvateli, setkávání a budování lepších nebo nových vztahů</p> <p>normálně se třeba ani nepotkají, starší bábičky zjistí, kdo jsou ty děti, co vyrostly</p> <p>> mladejm ten volnej čas vyplní a smysluplně, když vidí, že potřebují finance, tak jsou</p> <p>ochotný pro to něco udělat</p> <p>> přišli bychom o spoustu akcí, kdyby tady nebyly</p> <p>> dá jim to jednání s lidma, s obcí, domlouvání se</p> <p>> něco je na tý nástěnce</p> <p>> myslím, že i něco na internetu je</p> <p>> nevím, že by měli stránky</p> <p>> nebylo by na škodu pochlubit se</p> <p>> zviditelňují se, že pořádají ty soutěže, ale i kulturou</p> <p>> mezi lidma to má vekej ohlas</p> <p>> pokud mají zájem, tak se to dozví</p> <p>> jsou i tací, kteří se vo hasiče nezajímaj</p> <p>> přihlásili se do soutěže od Radiožurnálu, ta ještě probíhá, jak to dopadne se neví</p> <p>> třeba naši furt nadávají, že furt to máš brigáda, to máš sobota pryš</p> <p>> na zábavy nebo tadytule, to se zúčastňují</p> <p>> dá se říct, že v hojným počtu</p> <p>> no spíš ti starší</p> <p>> na zábavy chodí hlavně z těch mladších, ale z novejš taky chodí</p> <p>> dá se říct, že účast je hojná</p> <p>> hlavně ti mladí joo, my se díváme už jen z povzdálí</p> <p>> těžko já můžu říct, měřítkem je pro kolik bylo platicích</p> <p>> jsou jedni z nejuznávanějších spolků</p>
--	---

LEGENDA K VÝZKUMNÉ OTÁZCE Č.2

	výpomoc obci
	stmelování občanů
	zajišťování požární ochrany
	kulturní život v obci
	požární sport - soutěže
	práce s mládeží
	propagace obce

5. Karty respondentů

KARTA RESPONDENTA	
JMÉNO	ANTONÍN
POHLAVÍ	MUŽ
VĚK	50
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	STAROSTA OBCE
HASIČ/NEHASIČ	HASIČ
FUNKCE V SDH	ČLEN
VZDĚLÁNÍ	VYUČEN

KARTA RESPONDENTA	
JMÉNO	DAGMAR
POHLAVÍ	ŽENA
VĚK	38
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	ČLEN OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA
HASIČ/NEHASIČ	NEHASIČ
FUNKCE V SDH	-
VZDĚLÁNÍ	VŠ

KARTA RESPONDENTA	
JMÉNO	DITA
POHLAVÍ	ŽENA
VĚK	42
VZTAH K OBCI	NERODÁK
FUNKCE V OBCI	UČITELKA MATEŘSKÉ ŠKOLY
HASIČ/NEHASIČ	NEHASIČ
FUNKCE V SDH	-
VZDĚLÁNÍ	SŠ

KARTA RESPONDENTA

JMÉNO	JIRÍ
POHLAVÍ	MUŽ
VĚK	21
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	OBČAN
HASIČ/NEHASIČ	HASIČ
FUNKCE V SDH	1. NÁMĚSTEK STAROSTY
VZDĚLÁNÍ	VYUČEN

KARTA RESPONDENTA

JMÉNO	JOSEF
POHLAVÍ	MUŽ
VĚK	22
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	OBČAN
HASIČ/NEHASIČ	HASIČ
FUNKCE V SDH	STAROSTA SDH
VZDĚLÁNÍ	SŠ

KARTA RESPONDENTA

JMÉNO	STANISLAV
POHLAVÍ	MUŽ
VĚK	76
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	KRONIKÁŘ OBCE
HASIČ/NEHASIČ	HASIČ
FUNKCE V SDH	ČLEN
VZDĚLÁNÍ	SŠ

KARTA RESPONDENTA

JMÉNO	VERONIKA
POHLAVÍ	ŽENA
VĚK	24
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	OBČAN
HASIČ/NEHASIČ	NEHASIČ
FUNKCE V SDH	-
VZDĚLÁNÍ	VŠ

KARTA RESPONDENTA

JMÉNO	MICHAL
POHLAVÍ	MUŽ
VĚK	19
VZTAH K OBCI	RODÁK
FUNKCE V OBCI	OBČAN
HASIČ/NEHASIČ	HASIČ
FUNKCE V SDH	STROJNÍK
VZDĚLÁNÍ	SŠ

6. Tabulka ekonomických subjektů v obci

Firma	Prac. míst
AGRO Měřín, a.s. (Stránecká Zhoř)	16
Agrocentrum ZS, s.r.o. (prodej a servis zemědělské techniky)	22
ATP Motor, s.r.o. (prodej náhradních dílů pro zemědělskou, lesnickou a stavební techniku)	11
Autoservis Urbánek (autoservis a pneuservis)	2
Firma Běhůnek (montáž sádkkartonu a oken)	2
LIDL (logistické centrum obchodního řetězce)	150
Mateřská škola Stránecká Zhoř, příspě. org.	4
Mc Donald´s ČR, spol. s.r.o.	31
NEKO - Necid Josef (prodej nábytku, cestovní agentura, nákladní doprava)	5
OBEC Stránecká Zhoř	3
OSEVA, Agro Brno (úprava a prodej osiva a sadby)	21
Renol (kaširování plastových profilů)	12
Renova Malec-Kadlec, s.r.o. (opravy motorů)	30
Soukromý zemědělec Benáček Karel	2
Soukromý zemědělec Karásek Karel	2
Stihl - Bartušek Pavel (prodej a servis zahradní techniky Viking a Stihl)	3
Umělecké kovářství Stanislav Kazda	1
Večeřa Pavel (výroba nábytku)	2
Vemax auto, s.r.o. (autoservis a odtahová služba)	5
Vrābel Vāclav (truhlářství a obchod)	2
VRAKON - KOVOŠROT Miloš Hladík (výkup a prodej kovového odpadu)	2

Zdroj: Strategický plán rozvoje obce 2014-2020

7. Obrázky

Obrázek 1 - Tým mladých hasičů ze Stránecké Zhoři (Foto: autor)

Obrázek 2 - Někteří členové SDH pro foto do rádiové soutěže od Regionu Dobráci roku (Foto: Dáša Kubíková)

Obrázek 3 - Nově pořízené hasičské auto (Foto: Antonín Račický)

Obrázek 4 - Prapor SDH Stránecká Zhoř (Foto: autor)

Obrázek 5 - Pozvánka na 1. hasičský ples z roku 1937 (Zdroj: Kronika SDH Stránecká Zhoř)

Obrázek 9 - Foto ze soutěže RCM (Foto: autor)

Obrázek 10 - Foto ze slavnostního svěcení nové hasičské zbrojnice (Foto: autor)

Obrázek 11 - Zámek ve Stránecké Zhoří (Zdroj: Pavel Hrdlička – Wikipedia)

Obrázek 12 - Kaple sv. Benedikta ve Stránecké Zhoří (Zdroj: Pavel Hrdlička – Wikipedia)